

МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА
РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ (2011 – 2015)
НА ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ЗА 2014 ГОДИНА

I. Въведение

Настоящият годишен Мониторингов доклад за изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол е етап от процеса на стратегическо планиране за развитието на социалните услуги, заложи в Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол (2011-2015).

Мониторинговият доклад обобщава наблюденията за изпълнението на планираните дейности в Областната стратегия, като се фокусира върху съпоставката на разкритите и липсващите услуги към края на 2014 г. За тази цел са използвани разнообразни източници на налична информация за развитието на услугите в област Ямбол през 2014 година:

- Констативните доклади за изпълнението и напредъка на Общинските стратегии на всички общини в област Ямбол.;
- анализи, аналитични доклади и информационни справки за социалните услуги в областта, изготвени от регионалните координатори по Проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище“;
- данни за социалните услуги от РДСП-Ямбол и дирекции „Социално подпомагане“, както и от общинските администрации;
- данни от Регионален инспекторат по образованието Ямбол.

Областната стратегия за развитие на социалните услуги 2011- 2015 г. за област Ямбол е съгласувана от Областния съвет за развитие на област Ямбол с решение, взето с Протокол № 12 от 28.10.2010 г. и е утвърдена от Областния управител на област Ямбол със Заповед № РД01/0125 от 08.11.2010 г.

Тя е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в област Ямбол – областна администрация, общински администрации и съвети, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги, местни граждански организации (НПО), с техническа помощ от страна на УНИЦЕФ.

Стратегията е разработена въз основа на действащото законодателство в социалната сфера. Съобразена е с националните стратегически документи, които имат отношение към социалното подпомагане на хората в неравностойно социално положение и към социалната интеграция на хората с увреждания, както и с националните приоритети в развитието на социалните услуги, насочени преди всичко към деинституционализацията на деца и възрастни и децентрализацията на услугите.

Създаването на стратегията цели да се предостави цялостен комплексен модел на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на областно ниво като по този начин се спомогне за повишаване на ефективността и ефикасността на системата за социални услуги и използването на различни национални и структурните фондове на Европейския съюз. Стратегията определя областната рамка и параметрите на социалните услуги във всяка от общините на територията на областта като се обръща специално внимание на географската специфика на областта и многобройните отдалечени от общинските центрове населени места.

Приоритетните направления, по които и през 2014 година работят общините в област Ямбол, са свързани с:

- **Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация**
- **Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа**

- **Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги**
- **Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги**

При определяне източниците на финансиране на социалните услуги в област Ямбол приоритет се дава на държавно – делегираните услуги, съобразени с потребностите на рисковите групи в общините от област Ямбол. Основен източник на финансиране на социалните услуги в периода 2011 – 2015 година остава републиканския бюджет, като чрез него се финансира главно текущата издръжка на социалните заведения.

За проследяване на напредъка на изпълнението на областната и общинските стратегии за развитие на социалните услуги към Постоянната комисия по социална политика е създадено **Звено за мониторинг и оценка**. Поименният му състав е определен със Заповед № РД01/0122 от 31.07.2012 г. и актуализиран със Заповед № РД01/0061 от 10.06.2015 г.

II. Цели и задачи на мониторинга и оценката

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол.

Целите на мониторинга са:

- Да проследи динамиката и извърши оценка на действащите социални услуги и предприетите мерки за социално включване на територията на областта през 2014 г. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления и целите, както и за препланирането на оперативните задачи в хода на изпълнението;
- Да оцени напредъка спрямо планираните услуги и мерки в Областната стратегия, за изграждането на ефективна мрежа от достъпни и качествени социални услуги, осигуряващи възможност за повишаване качеството на живот на всички деца и лица, попаднали или живеещи в риск, чрез предоставяне на пълноценна грижа и създаване на условия за реалното им социално включване.

Конкретните задачи на системата за мониторинг и оценка са:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в област Ямбол, чрез:
 - Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;
 - Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа;
 - Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.
2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на областно и общинско ниво, чрез:
 - Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности/ услуги;

- Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
- Анализ на резултатите от мониторинга в сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие;
- Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.

3. Да се изработят комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Областната стратегия от гледна точка на целевите рискови групи.

Оценката обхваща следните критерии:

- Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
- Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;
- Ефективността – оценка на реалните ползи и ефекти за потребителите на услуги, както и на степента на обхващане на целевите групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта и ползите за потребителите при задоволяването на техните потребности - индивидуални и общи за рисковата група;
- Въздействието на Областната стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
- Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.

4. Да осигури системното актуализиране на Областната стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:

- Предоставяне на конкретни препоръки за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления, дългосрочни и конкретни цели на интервенцията;
- Препоръки и текуща, актуална информация за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
- Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
- Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
- Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Областната стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общините и структурите, които изпълняват Стратегията. Препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка са задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЛОЖЕНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ, ЦЕЛИ И МЕРКИ В ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ 2011 – 2015 В ОБЛАСТ ЯМБОЛ ЗА 2014 ГОДИНА

Приоритетите и направленията на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на ключови/критични социални проблеми на жителите на областта. Приоритетните направления са групирани в две посоки - отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

I. УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА В РИСК

1. Приемна грижа

Социалната услуга „Приемна грижа“ дава възможност на много деца в риск или деца, отглеждани в специализирани институции да се отглеждат в сигурна среда, близка до семейната. Приемната грижа осигурява подкрепа на биологичните родители в кризисни ситуации и води до превенция на институционализацията на децата в страната.

За популяризиране на услугата през 2014 г., в партньорство с Български червен кръст, е проведена мащабна информационна кампания на територията на област Ямбол.

Общият брой приемни семейства:

в края на 2012 година е 19,

в края на 2013 година е 26

в края на 2014 година е 24

С много добри темпове услугата се развива в община Елхово. През 2014 г. в продължават дейността си 3 приемни семейства: 2 за професионални приемни семейства и 1 за доброволно приемно семейство; Обучени и одобрени са 3 приемни семейства; Настанени са 3 деца: 1 в доброволно приемно семейство и 2 в професионални приемни семейства.

Постигнатите резултати са в няколко направления:

- По отношение на екипа на „Приемна грижа“ – той е добре обучен и познат в общността;
- По отношение на местната общност – започва да се променя нагласата на обществото към децата в риск като цяло, независимо дали се отглеждат в специализирана институция, в социална услуга – резидентен тип, или от родители с недостатъчен родителски капацитет. Вследствие на информационните кампании проведени в общините в област Ямбол, интересът към социалната услуга „Приемна грижа“ се поддържа;
- По отношение на междуинституционалното взаимодействие – утвърдиха се коректни партньорски взаимоотношения с всички институции, имащи отношение към закрилата на децата и повишаване на тяхното благосъстояние; от страна на доставчиците на социалната услуга са създадени са възможности за споделяне на опит, обсъждане на проблеми, трудности и постижения от ежедневието в групи за самопомощ, което оказва положително влияние върху мотивацията, нагласата и настроението на приемните семейства. Това води до създаване на по-безопасна, грижовна и сигурна среда за отглеждане и възстановяване на децата в приемната грижа, като временна мярка за закрила. И разбира се, важен аспект е, че е предоставена трибуна за споделяне на добри практики, които да се мултиплицират
- По отношение на децата – за 45 деца в риск реалната житейска ситуация се промени в положителна насока и те намериха своите приемни семейства;

- По отношение на детските градини и училища, които посещават приемните деца – наблюдава се по-голямо разбиране и положително отношение от страна на персонала на заведенията, както и от страна на техните връстници чрез родителите им.

- **Община Ямбол**

Социалната услуга „Приемна грижа” в Община Ямбол се реализира по Проект „И аз имам семейство”, Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.2.11-0001-C0001, като партньор на Агенция за социално подпомагане. Проектът е на стойност 14 990 037,70 лева и се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на ЕС. През 2014 г. срокът на Проекта беше удължен до 30.06.2015 г.

От началото на 2012 г. до настоящия момент Община Ямбол активно работи по проект „И аз имам семейство”. Сформираният Екип по приемна грижа се състои от администратор, счетоводител и социален работник.

По проекта бяха консултирани и информирани общо над 21 семейства от Ямбол и Община Тунджа. За реализиране дейностите по Проекта и съвместните ангажименти, между двете общини е подписано партньорско споразумение от 19.09.2012 г.

Към 31.12.2014 г. са приети заявления за кандидатстване на 9 кандидати за приемни семейства – 8 професионални и 1 доброволно приемно семейство. Двама от кандидатите подадоха отказ по обективни причини – смяна на местоживеенето, едно от приемните семейства заяви отказ от вписването им в регистъра на Приемните семейства. До 2014 г. 8 от приемните семейства преминаха период на проучване и обучение и бяха утвърдени от Комисия по приемна грижа към РДСП – Ямбол.

Общо настанените деца в утвърдени приемни семейства до този момент са 6.

Екипът по приемна грижа наблюдава ежемесечно адаптацията на децата, развитието им, както и изпълнението на ангажиментите на приемните родители. Социалният работник осигурява редовни супервизии и консултации за приемните родители, сформирани са групи за самопомощ.

- **Община Тунджа**

През периода 01.07 - 31.12.2014 г. община Тунджа реализира проект ”Насърчаване процесите на социално включване в българското село чрез разкриване на Център за социална подкрепа в община Тунджа, финансиран от Фонд Социална закрила. В рамките на проекта са проведени две кампании за популяризиране на Приемната грижа в местната общност, като алтернатива на институционалната среда за отглеждане и полагане грижа за деца.

Община „Тунджа” и през 2014 г. продължи партньорското взаимодействие с община Ямбол по проект „И аз имам семейство”. Благодарение на неговата реализация приемните семейства в общината са 4.

- **Община Елхово**

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Развитие на човешките ресурси, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз. На 08.12.2011г. е подписано партньорско споразумение на община Елхово с Агенцията за социално подпомагане в изпълнение на проект „И аз имам семейство” на територията на община Елхово. Екипът по проекта се състои от администратор, счетоводител и двама социални работника.

Проектът подкрепя процеса на деинституционализацията на деца като създаде и реализира устойчив модел за развитие на заместваща семейна грижа за деца, настанени в специализирани институции и на деца, в риск от изоставяне.

Проект „И аз имам семейство” на територията на Община Елхово се реализира за период от м. 09.2011 г. до 31.12. 2014 г. и срокът му бе отново удължен за през следващата година.

През 2013 г. в приемни семейства са настанени общо 7 деца, от които едно е реинтегрирано в биологичното семейство, едно е осиновено и едно е настанено в ДДЛРГ.

За 2014 г. в общо утвърдените 10 приемни семейства има настанени 10 деца. За 2014 година допълнително е подадено 1 заявление за приемно семейство; обучено е 1 приемно семейство; утвърдено е 1 приемно семейство, настанени са 5 деца. Едно от приемните семейства по Проекта е прехвърлено от община Тунджа поради промяна на постоянния адрес. Доставчикът на услугата община Елхово извърши следните дейности в процеса на предоставяне на услугата през 2014 година:

проведени са въвеждащи и специализирани обучения на кандидати за приемно семейство;

наблюдение и подкрепа на приемните семейства в процеса на полагане на грижи за дете, настанено при тях;

проведени са супервизии на приемните семейства с настанени при тях деца.

2. Център за обществена подкрепа

ЦОП е комплекс от социални услуги, предназначени за деца и семейства с цел предотвратяване на изоставянето на децата и настаняването им в специализирани институции, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване, обучение и подкрепа на приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с поведенчески проблеми и прояви. Целевите групи са: деца от 0 до 18 г. в риск и техните семейства, деца от 0 до 18 г. и техните семейства от общността, деца и младежи в специализирани институции или услуги от резидентен тип, младежи, напускащи специализирани институции или услуги от резидентен тип, бременни жени, родители/законни представители на дете в риск, кандидати за или вече одобрени приемни семейства, кандидати за или вече одобрени осиновители, други лица. ЦОП е услуга в общността, за която има определен единен стандарт като делегирана от държавата дейност, управлявана от общините.

• ЦОП „Усмивка“ град Ямбол

ЦОП „Усмивка” е създаден през месец 11.2007 година по проект на община Ямбол на програма Фар. От 01.01.2009 година центърът е делегирана от държавата дейност с капацитет 50 ползватели.

Услугите, които предоставя ЦОП са следните:

- **семейно консултиране и подкрепа** – социални, правни, психо-социални и психологически консултации; подготовка на родителите да се грижат за децата си; на децата да преодоляват проблемите си;
- **превенция на насилието** и подкрепа на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране – социална и психотерапевтична работа с деца, жертви на насилие и техните семейства;
- **говорна терапия**
- **пре-натална и пост-натална грижа** – социално консултиране по време на бременността и в следродовия период на майки в риск да изоставят децата си.

ЦОП „Усмивка” има изнесена приемна за работа на терен в квартал с преобладаващо ромско население два пъти месечно.

- **семеино планиране** – консултации в сферата на репродуктивното здраве; контрацептивни методи; болести, предавани по полов път;
- **ресурсно подпомагане на деца с увреждания** – възможност за почасово пребиваване на децата в центъра с цел подкрепа и помощ за родителите на деца с увреждания. Услугите в центъра са насочени към психосоциално консултиране и подкрепа на деца с увреждания и техните семейства, психологически, социални, медицински и юридически консултации и интеграция на децата с увреждания. Освен в центъра услугите за децата с увреждания са предоставяни и в дома на детето
- **превенция на отклоняващото се поведение при децата и работа с деца с отклоняващо се поведение** - консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение и семействата им; извънкласни занимания и дейности; образователни програми за правата и задълженията на гражданите и санкциите при нарушаването им; образователни програми за опасностите и последиците от употребата на наркотици и алкохол, тютюнопушене, трафик на хора, сексуална експлоатация, информиране по въпросите на насилие и пренебрежение и др.
- **превенция на отпадането от училище** - изграждане на мрежа за работа с педагогически съветници; организиране на занимални за застрашени от отпадане ученици; организиране на различни превантивни обучителни и занимателни дейности и ангажиране на учителите с тяхното изпълнение
- **деинституционализация и реинтеграция** - социална работа с деца, при които съществува възможност за връщане в семейна среда; работа с родителите, разширеното семейство и детето за възстановяване на връзките родители - дете; подкрепа и консултации за детето и семейството в периода след реинтеграцията.
- **обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция** - подкрепа при напускане на институциите, поради навършване на възраст; работа с децата, които се подготвят за напускане на институциите, за тяхната подготовка за самостоятелен живот и социална интеграция – обучение в различни умения, включване в образователни и професионални курсове;
- **обучение на приемни родители**
- **обучение на кандидат - осиновители** - напасване, наблюдение и подкрепа в следосиновителния период.

ЦОП предоставя освен индивидуални консултации на деца и техните родители, и групова работа с ползвателите: Ателие „Театър”, група „Спорт”, Арт ателие за децата от ДДЛРГ, Арт ателие „Ние творим” и др.

- **Център за обществена подкрепа гр. Стралджа**

Услугата е разкрита от 01.10.2010 г. като делегирана от държавата дейност.

Център за обществена подкрепа – гр. Стралджа е с капацитет 15 потребители, деца в риск от 7 до 18 годишна възраст. Децата се насочват от Отдел Закрила на детето. **През 2014 година средно месечният брой потребители е 18.**

Услугите, които предлага центърът са: превенция на отклоняващо се поведение при деца и работа с деца с отклоняващо се поведение - психологическо консултиране, педагогическо консултиране, психо-педагогическа подкрепа на детето; в подкрепа на образованието - индивидуална работа (работа с деца със СОП), групова работа, превенция на отпадането на децата от образователната система, работа с деца, отпаднали от образователната система; превенция на агресията сред подрастващите - индивидуална работа, групова работа.

Заедно с разработените услуги се работи и в направление културно-масова дейност. Разработен е културен календар, дейностите са разпределени по месеци, включват празнуване на лични (рождени и именни дни) и официални (Великден, Коледа, Нова година и т.н.) празници, отбелязване на исторически събития, разходки до близките паркове, посещение на културни мероприятия, посещения на музея, участие на децата в традиционния коледарски конкурс, участие в благотворителния великденски базар.

Децата посещават центъра по предварително изготвен график, два или три пъти седмично според нуждите. При срещите с родители, учители, социални работници от отдел Закрила на детето споделят, че децата имат нужда от такъв тип дейност. При по-голяма част от тях се наблюдава постигане на заложените цели, работата продължава до постигане на положителни резултати.

През 2014 година за издръжката и капиталови разходи на центъра са изразходени 46 889 лв., от тях за ФРЗ и осигуровки 27 281 лв. и 14 937 лв. за издръжка.

Щатът на центъра за 2014 година е: психолог – 1 бр.; педагог – 0.5 бр.; социален работник – 0.5бр.; специалист – 0.5 бр. и чистач – 0.5 бр.

- **ЦОП с. Тенево**

- **Нова услуга, разкрита през 2014 година**

С реализацията на проект „Насърчаване процесите на социално включване в българското село чрез разкриване на Център за обществена подкрепа в община „Тунджа” в партньорство с НЧ”Просвета-1910” в с. Тенево е разкрит Център за обществена подкрепа. Дейността на ЦОП в с. Тенево се финансира със средства на Фонд „Социална закрила” при МТСП и общинския бюджет. Общата стойност на проекта е в размер на 31976.30 лв. Социалната услуга в общността е с капацитет 20 потребители. В рамките на 6 месеца специалисти: педагог, социален работник и психолог оказват подкрепа на деца, родители и семейства в следните области:

- **семеино консултиране и подкрепа;**
- **превенция на насилието и подкрепа на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране – 8 случая**
- **ресурсно подпомагане на деца с увреждания – 2 случая**
- **превенция на отклоняващото се поведение при децата и работа с деца с отклоняващо се поведение - 18 случая**
- **превенция на отпадането от училище - изграждане на добри работни взаимодействия с педагогическите екипи на основните училища в с. Тенево, с. Дражево и с. Кукорево; организирането на занимални за застрашени от отпадане ученици; организиране на различни превантивни обучителни и занимателни дейности и ангажиране на учителите с тяхното изпълнение – 23 случая**
- **обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция - 26 случая**

В Центъра за обществена подкрепа са оказани индивидуални консултации на деца и техните родители, осъществена е групова работа с ползвателите под формата на ателиета: „Направи сам”, „Училищна подкрепа”, Информационните технологии в наша помощ”, „Изкуството ражда красота”, „Развитие на житейски умения“, „Моето слънчево лято” и др. , съобразно интересите и желанията на потребителите.

3. Дневен център за деца с увреждания (ДЦДУ) град Ямбол

Дневният център за деца с увреждания предлага комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на децата през деня, свързани с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, рехабилитационни потребности, организация

на свободното време и личните контакти. Специалистите в ДЦДУ осигуряват професионална подкрепа и помощ в следните направления: психологична интервенция; учебно - възпитателна дейност; двигателна рехабилитация; логопедична терапия; здравни грижи.

Потребители в Дневният център за деца с увреждания са деца на възраст от 2 до 18 години с физически, интелектуални или множествени увреждания, както и техните родители. Капацитетът на центъра е 30 места. На децата се предоставя обучение по индивидуални програми, според възможностите на детето за придобиване на знания и умения в различните сфери. Цели се преодоляване на изолацията, разкриване и стимулиране на интересите и възможностите на детето, неговото личностно развитие. Услугите, които се предоставят включват и работа със семействата, в които се отглеждат деца с увреждания.

Във връзка с работата по конкретни/отделни случаи, проблемни ситуации, поведенчески и др. проблеми на децата, в центъра се провеждат екипни срещи. По време на тях се дискутират проблеми, свързани с общуването с родителите, получаване на обратната връзка от тях. В тази насока, екипът от специалисти в ДЦДУ работи активно с Отдел „Закрила на детето” при Дирекция „Социално подпомагане” Ямбол, социалните услуги в общността, външни специалисти.

Услугите, които се предоставят в ДЦДУ са :

- целодневна или почасова услуга, според индивидуалните потребности и спецификата на физическото и психическото състояние на детето;
- групови и индивидуални педагогически консултации;
- социална работа с децата и техните семейства;
- придобиване на умения по ДЕЖ, социално - битови умения, според индивидуалните възможности на детето;
- педагогическа подкрепа за деца със СОП и с говорни проблеми;
- логопедична и говорна терапия за деца с нарушения в комуникацията;
- обучение в умения за социална интеграция;
- индивидуални психологически консултации;
- индивидуална рехабилитация;
- медицинска грижа – поддържащо лечение, назначено от лекуващ лекар или друг лекар - специалист;

Дневният център за деца с увреждания предоставя подкрепящи услуги за децата нуждаещи се от такива, настанени в трите Центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания в Ямбол.

4. Проект за социално включване „Общностен център - Ямбол за интегрирано предоставяне на социални услуги на деца и семейства в риск”.

В края на 2012 г. в к-с „Бенковски” е изграден Общностен център. Той предлага интегрирани социални услуги за деца до 7 години и техните родители, чрез които се разшири и доизгради обхвата на създадената мрежа от социални услуги, която да обхване и отговори на потребностите на всички жители на град Ямбол. Идеята за повишаване на общото благосъстояние на децата на град Ямбол е доразвита и с концепция в този Общностен център да функционира целодневна детска градина и яслена група, която има изключително социално значение за квартал „Бенковски”. През м. юни 2013 г. са разкрити две детски и една яслена група. Те са позиционирани в Общностния център, но осъществяват дейността си като филиал на обединено детско заведение „Свобода”. Към настоящият момент в групите се обучават общо 79 деца.

В Общностния център през 2014 г. приключиха доставките на технологично оборудване, обзавеждане на кабинети и специализирано медицинско оборудване по Проекта за социално включване. Обособени са зала за кинезитерапия, логопедичен кабинет, Център за ранна интервенция на уврежданията, здравен кабинет, Зали за индивидуална работа с деца и групова терапия, кабинет на психолога.

Стартирани са всички процедури по подбор на персонал за предоставяне на услугите в Общностен център, някои от които за конкретен вид услуга приключиха.

В Общностния център ще се предоставят следните социални услуги за целевите групи:

1. Услуги за деца от 0 до 3 г. и техните родители, в която са включени следните услуги: формиране и развитие на родителски умения, ранна интервенция на уврежданията чрез създаване на Център за ранна интервенция на уврежданията, семейно консултиране и подкрепа и здравна консултация за деца.

2. Услугите за деца от 3 до 7 г. и техните родители включва: интеграция на децата в детските градини и в предучилищните групи/класове, мониторинг на готовността за обучение, семейно консултиране и подкрепа, здравна консултация за деца, допълнителна подготовка за равен старт в училище и индивидуална педагогическа подкрепа на деца с увреждания.

През 2015 г. предстои стартиране на услугите в Център за ранна интервенция на уврежданията, Здравен кабинет, Логопедичен кабинет, Зала за кинезитерапия, Зали за индивидуални занимания и групова терапия и др.

5. Проект за социално включване „Желани пространства – комплексен модел на интегриран подход за реализирането на ефективни политики за детето и семейството в малките населени места от селски тип” – община Тунджа.

През 2012 г. се извършиха СМР дейности в 3 средищни детски заведения (с. Скалица, с. Тенево и с. Кабиле), където беше изградена подходяща материална база за разкриване на три семейни центъра. В сградата на ЦДГ с. Кабиле е обособен Общностен център, който ще предлага интегрирани социални услуги за деца до 7 години и техните родители. Идеята за повишаване на общото благосъстояние на децата в община Тунджа е доразвита и с концепция в този Общностен център да функционира и кабинет за ранна интервенция на уврежданията, както и да бъде осигурен подходящ транспорт с хидравлична платформа за превоз на деца, ползващи технически и помощни средства.

Предвид забавяне стартирането на услугите, след съгласуване с Дирекция социално включване при МТСП, през м. септември 2013 г. се разкриха три яслени групи, а две от ЦДГ се преобразуваха в Обединени детски заведения в с. Скалица и с. Кабиле.

По проекта се предвижда да бъдат изградени 10 зони за семейна подкрепа в средищните детски градини на територията на община Тунджа и един Общностен център в с. Кабиле. В изградените бази ще се предоставят интегрирани услуги в следните области:

1. Услуги за деца от 0 до 3 г. и техните родители: Формиране и развитие на родителски умения; Ранна интервенция на уврежданията чрез създаване на Център за ранна интервенция на уврежданията; Семейно консултиране и подкрепа; Здравна консултация за деца;

2. Услуги за деца от 3 до 7 г. и техните родители - Интеграция на децата в детските градини и в предучилищните групи/класове; Мониторинг на готовността за обучение; Семейно консултиране и подкрепа; Здравна консултация за деца;

Допълнителна подготовка за равен старт в училище; Индивидуална педагогическа подкрепа на деца с увреждания

През 2014 г. поетапно продължи доставката на оборудването на Кабинета за ранна интервенция, а през м. декември на община Тунджа бе предоставен 20 местен автобус, подходящ за транспортиране на деца с увреждания.

В периода 13 август – 12 септември 2014 г. се реализира услугата „Допълнителна подготовка за равен старт в училище”, проведена от 2 педагози и 2 медиатора в 4 населени места: Веселиново, Хаджидимитрово, Завой и Бояджик. В нея бяха обхванати общо 60 деца, бъдещи първокласници и техните родители.

В процес на одобрение са договорите на консултантите и на останалите предвидени по проекта интегрирани услуги, които ще бъдат с продължителност до 30.09.2015 год.

6. Проект „С отговорност и грижа за децата от 0 до 7 години от община Стралджа” - финансиран по Проекта за социално включване.

Проектът стартира през 2011 година със строително - монтажни работи в Сградата за социални услуги по проекта и ЦДГ в селата Зимница и Лозенец. През 2013 година бе извършено оборудване на създадените 9 помещения за предоставяне на интегрирани услуги за социално включване. От средата на същата година стартираха процедурите за подбор на консултанти – специалисти.

На 5 август 2014 година стартира първата услуга по проекта „Допълнителна подготовка за равен старт в училище”, която продължи само един месец за две групи от по 15 деца, защото на 15 септември започна учебната година и децата, ползващи услугата подлежат на задължително обучение. За реализиране на дейностите в услугата за всяка група работи екип от педагог и медиатор.

За изпълнение на дейностите педагозите разработиха и реализираха учебен план за образователната дейност в лятното училище.

След приключването на първата услуга на 05.09.2014 г. стартира услугата „Здравна консултация за деца”. Екипът за реализирането на дейностите по тази услугата включва: педиатър, стоматолог, медицинска сестра и медиатор. След проведени и съгласувани процедури са назначени: педиатър, медицинска сестра и медиатор. Стоматолог все още не е назначен поради липса на кандидати, отговарящи на изискванията на Световната банка в сроковете с останалите консултанти. В момента тази процедура е на ниво проведени преговори за сключване на договор и изпратен проекто-договора за съгласуване от ДСВ за стоматолога.

Тримата назначени консултанти работят в екип, като извършват:

- редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие на бебетата и децата ползватели на услугата;
- превенция на детската заболеваемост, смъртност, неполагане на достатъчна грижа в семейството и други рискове в ранна детска възраст;
- достъпност за родители на новородени и на малки деца, които са уязвими, изолирани и/или не са регистрирани при общопрактикуващ лекар или не го посещават;
- осигуряване на мобилност – посещения в домовете на родителите, работа в общността за превенция на заболяванията, информиране и консултиране и т.н.

Другата стартирала услуга по проекта през 2014 г. е „Интеграция на децата в детските градини и предучилищните групи/класове“. Екипът, работещ по тази услуга включва социален работник и медиатор. Тези двама консултанти започнаха екипна работа за реализиране на следните дейности :

Във връзка с: хх-9102 / 0019 от 6.4.2015 г. 16:37:2712

- Работа с деца, интегрирани в детски градини;
- Работа с родителите на децата;
- Работа с останалите родители – организиране на срещи за преодоляване на предразсъдъците към новите деца, записани в детска градина;
- Съвместна работа с всички родители.

Услугите „**Формиране и развитие на родителски умения**” и „**Семейно консултиране и подкрепа**” до края на 2014 година не стартираха. Записани са заедно, тъй като процедурите за набиране на консултанти за доставянето им се провеждат едновременно, съгласно предоставените формуляри за кандидат консултантите от ДСВ. Тези процедури стартираха в община Стралджа на 19.09.2014 г. За тях е предвидено да работи екип от 2 социални работници, 2 медиатори, лекар-педиатър, медицинска сестра, лекар-гинеколог, акушерка, юрист и психолог.

За позициите: социален работник от 0 до 3 години, социален работник от 3 до 7 години, лекар – педиатър, медицинска сестра, юрист и медиатори процедурите са на ниво проведени преговори за сключване на договор и изпратени проекто-договори за съгласуване от ДСВ.

За позициите лекар – гинеколог, акушерка и психолог процедурите са на ниво изготвени доклади за оценка и изпратени за съгласуване от ДСВ.

Екипите, работещи по двете услуги по проекта през 2014 г., заедно със социалния работник – координатор по проекта:

- провеждат консултации, срещи, процедури;
- наблюдават здравето, физическото и психомоторно развитие на бебета и деца;
- осъществяват превенция на заболяемостта, грижи за семействата.

Паралелно с това осъществяват посещения и по домовете - така наречената, работа на терен в общността за превенция заболяемостта, информиране и консултиране на децата от 0 до 7 години и техните родители.

7. Социално-образователни услуги за превенция на отпадането от училище

През учебната 2014/2015 г. на територията на област Ямбол функционират 45 училища, съответно: 4 начални, 22 основни, 4 СОУ, 4 профилирани, 9 професионални гимназии, едно спортно и едно помощно училище интернат в гр. Елхово.

През 2014 г. се преобразува основното училище в село Скалица в СОУ и беше закрит Социално-педагогическия интернат в гр. Стралджа.

По данни на РИО Ямбол учениците, които са се обучавали на територията на областта в началото на учебната 2013/2014 година са 13 361, в края на втория учебен срок на същата година учениците са 13 292. За учебната 2013/2014 година трайно непосещаващи училище /с голям брой неизвинени отсъствия/ общо 69 ученици са с 33 по-малко от изминалата 2012/13 учебна година. От тези 69 ученици 27 са спрели да посещават училище през първия, а 42 през втория учебен срок.

По общини статистиката е следната:

Община Ямбол – 7 ученици първи и 16 втори срок или общо 23 от 9164 ученици;
 Община Тунджа – 6 ученици втори срок или общо 6 от 1104 ученици;
 Община Елхово – 3 ученици първи и 4 втори срок или общо 7 от 1592 ученици;
 Община Стралджа – 11 ученици първи и 12 втори срок или общо 23 от 1204 ученици;
 Община Болярово – 6 ученици първи и 4 втори срок или общо 10 от 292 ученици;

От посочената статистика е видно, че като процент трайно непосещаващите училище, допуснали голям брой неизвинени отсъствия с най-добри показатели е община Ямбол – 0,23% , следвана от община Тунджа – 0,55%,

община Елхово – 0,6%,
община Стралджа – 1,9% и
най-голям процент е отбелязан в община Болярово – 3,1%.

Разглеждайки причините за трайното непосещаване на училище за различните общини можем да ги обобщим по няколко показателя: по социални - липса на средства, поради безработица на родителите и семейни причини - семейства, за които образованието не е част от ценностната система, поради липса на мотивация у родителите, респективно у децата да посещават училище с цел продължаване на образованието.

Предприетите мерки относно безпричинното напускане на учениците от училище на територията на област Ямбол са различни според особеностите на населеното място и вида училище. В повечето случаи тези мерки са и превенция за неизвинените отсъствия.

Мерките, взети от училищните ръководства зависят от тези две най-общо формулирани направления – социално-икономическо положение на родителите и слаба мотивация за посещение на учебните часове. Мерките се отнасят не само за учениците в задължителната училищна възраст, но и за всички ученици с цел стимулиране завършване на средно образование.

Стратегическа цел и в дейността на РИО Ямбол е осигуряване на равен достъп до качествено образование в мултикултурна образователна среда и на условия за обхващането и задържането на децата от етнически малцинства в образователната система.

На училищата и детските градини на територията на област Ямбол своевременно се предоставя информация за възможностите за допълнително финансиране на дейности чрез участие в национални и европейски програми и проекти и е осигурено финансиране за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици.

РИО - Ямбол организира, координира, подпомага методически и контролира изпълнението на следните програми и проекти:

- Национална програма „Училището – територия на учениците”
- Национална програма „На училище без отсъствия”
- Национална програма „С грижа за всеки ученик”
- Проект „УСПЕХ” - 60 % от ученици от етнически малцинства са включени в различни извънкласни и извънучилищни дейности
- Проект „Подобряване качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес”, чрез който се организира целодневно обучение за учениците.
- Проект „Дъга на толерантността”, реализиран от община Тунджа, в който са включени всички детски градини, в които се обучават деца от етнически малцинства.
- Пет училища на територията на областта работят по проект „Програма за намаляване отпадането на ромските деца от училище”, който се осъществява от ЦМЕДТ „Амалипе”- гр. Велико Търново: ОУ „Й. Йовков” - гр. Ямбол, НУ „В. Левски” - с. Завой, НУ „Св. Климент Охридски” - с. Крумово, ОУ „Св. св. Кирил и Методий” - Зимница, ПГЛПЕХТ – гр. Ямбол.

Във всички общини е осигурен транспорт за извозване на пътуващи ученици. Осигурена е безплатна закуска и топъл обяд за децата на целодневно обучение. Осигурени са безплатни учебници и учебни помагала за ученици от 1. до 7. клас.

Сформирани са ПИГ за ученици от 1. до 8. клас.

Сформирани са групи по СИП, в които са обхванати ученици от 1. до 8. клас:

Осигурени са възможности за образователна интеграция и реинтеграция на ромите, прекъснали образованието си, чрез включване в самостоятелна форма на обучение и проект „Нов шанс за успех”.

Осигурено е провеждане на въвеждаща и поддържаща квалификация на директори и учители за усвояване на стратегии и техники за работа с деца и ученици в мултиетническа среда. Проведени обучения:

- „Обучение по БЕЛ в условия на билингвизъм”;
- „Използване на активни и интерактивни методи в ОВП в мултиетническа среда”;
- „Превенция на отпадането на учениците от ромския етнос”;
- „Управление и организиране на класната стая” и др.

В училищата през учебната година се работи по следните програми:

- Намалване на отпадането на ромските деца от училище.
- Програма за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.
- Прибиране и задържане на учениците до 16-годишна възраст от ромски произход и изграждане на ефективна система за взаимодействие със социокултурната среда.

Програмите са насочени към:

- превенция на отпадане на децата от училище;
- доразвиване и разширяване на неформалната мрежа от учители, работещи за ромската образователна интеграция;
- намаляване броя на отсъствията на учениците;
- включване на родителите в училищния живот;
- подобряване качеството на образование на ромските деца.

Ефективни форми на работа с учениците през учебната година:

- Провеждане на беседи и дискусии по теми, свързани с интеркултурното образование - традиции, обичаи и празници на различните етноси.
- Включване на учениците в групи по СИП „Фолклор на етносите”.
- Включване на учениците в извънкласни и извънучилищни дейности.
- Провеждане на образователни екскурзии.
- Включване на децата от различните етноси в училищни мероприятия: честване на празници, тържества, състезания, конкурси.
- Насърчаване на децата ромите за участие в провеждани конкурси, олимпиади и състезания.
- Формиране на клубове за възпитаване в толерантност и приятелство, взаимно познаване и зачитане традициите и културния модел на различните общности и за възпитаване на обществено съзнание, отговорност и взаимопомощ.

От РИО-Ямбол е разработена „Програма за работа с родители за приобщаването им към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот”, съобразена с **Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите за периода 2012-2020 г., Областната стратегия за интегриране на ромите в област Ямбол по приоритет „Образование” и Годишен план за дейността на РИО-Ямбол.**

Анализът на ситуациите през предходната учебна година в училищата, в които се обучават ученици от ромския етнос, налага извода, че основните трудности при взаимодействието училище-родители са свързани с различие в културните традиции и обичаи, религия и етнически приоритети.

8. Анализ и оценка на интегрираното обучение в област Ямбол през 2014 г.

Развитието на интегрираното обучение в област Ямбол следва държавната политика в областта на образованието, която поставя сред приоритетите си осигуряване на условия за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности, гарантиращи пълноценната им интеграция, социализация и професионална реализация.

Информация за броя и вида на детските градини и училищата, в които се обучават деца и ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания.

През учебната 2013/2014 г. от месец септември 2013 г. до месец юни 2014 г. в област Ямбол са се обучавали и възпитавали общо четиристотин двацет и пет /425/ деца и ученици със специални образователни потребности при следното разпределение в училища и детски градини:

ДГ/У/Г	Брой ДГ/У/Г	Общ брой деца и ученици със СОП
ЦДГ/ОДЗ	9	52
ОУ/СОУ	25	273
Специални училища	2	76
Професионални гимназии	2	24
Общо	38	425

През учебната 2014/2015 г. към месец декември 2014 г. в училища и детски градини в област Ямбол са се обучавали и възпитавали общо триста деветдесет и шест /396/ деца и ученици със специални образователни потребности при следното разпределение:

- интегрирани в 6 детски градини – 33 деца;
- интегрирани в 1 пилотна детска градина по проект „Включващо обучение” – дейност 1 – 21 деца;
- интегрирани в 24 общообразователни училища – 258 деца и ученици, както следва:
 - ✓ в 20 училища – 196 деца/ученици;
 - ✓ в 3 пилотни училища по проект „Включващо обучение” – дейност 2 – 50 деца/ученици;
 - ✓ в 1 пилотно училище по проект „Включващо обучение” – дейност 6 – 12 ученици;
- обучаващи се в 2 професионални гимназии – 40 ученици;
- обучаващи се в 1 специално училище /ПУИ – гр. Елхово/ – 44 ученици.

В изпълнение на писмо от г-жа В. Кастрева - заместник-министър на образованието и науката с изх. № 0528-118/01.09.2014 г. и вх. № 4551/02.09.2014 г. в РИО-Ямбол учениците, пребиваващи в **Социално-педагогически интернат – гр. Стралджа**, област Ямбол (СПИ), бяха изведени и разпределени в други интернати в страната. **Интернатът беше закрит** съгласно заповед № РД 14-76/12.09.2014 г. на министъра на образованието и науката.

Всички интегрирани деца и ученици със СОП са включени в образователната система в съответствие с чл. 6а от ППЗНП и чл. 24, ал. 1 от Наредба № 1/ 2009 г. за обучението на деца и ученици със СОП и/или с хронични заболявания: след извършена оценка на общото развитие от ЕКПО към РИО и заповед на началника на РИО.

Учениците, приети за обучение в специални училища, са включени в обучение в съответствие с чл. 6а от ППЗНП и чл. 22, ал. 8 от наредба № 1/2009 г.: след извършена оценка на общото развитие от ЕКПО към РИО и заповед на министъра на образованието и науката.

Статистика на уврежданията при деца и ученици със СОП, включени в обучение в ЦДГ/ОДЗ и училища.

Представената статистика е изготвена въз основа на обобщени данни за броя на обучаващи се деца и ученици със СОП през 2014 г., преминали оценка на общото развитие от ЕКПО към РИО-Ямбол, и броя на децата с нарушения в езиково-говорното и комуникативно развитие, регистрирани при извършено логопедично обследване в детски градини и училища на територията на община Ямбол - **общо 546**. В сравнение с предходните две години, нараства процентът на децата с езиково-говорни и комуникативни нарушения и с умствени увреждания.

Училища и детски градини, в които се обучават интегрирано деца и ученици със СОП по общини:

Община	Населено място	ЦДГ/ училище
Болярово	Болярово	СОУ „Д-р П.Берон”
	Стефан Караджово	ОУ „Стефан Караджа”
Елхово	Елхово	ОУ „Св. Паисий Хилендарски”
	Елхово	ОУ „Св. св. Кирил и Методий”
	Бояново	ОУ „Св. Паисий Хилендарски”
	Гранитово	ОУ „Хаджи Димитър”
Стралджа	Стралджа	СОУ „П.К.Яворов”
	Стралджа	ОУ „Св. св. Кирил и Методий”
	Зимница	ОУ „Св. св. Кирил и Методий”
Тунджа	Тенево	ОУ „В. Левски”
	Роза	ОУ „Св. Паисий Хилендарски”
	Бояджик	ОУ „Св. св. Кирил и Методий”
	Скалица	СОУ „Св. Паисий Хилендарски”
	Кабиле	ОДЗ „Изворче” /филиал – с. Дражево/
Ямбол	Ямбол	ОДЗ „Пламяче”

	Ямбол	ОДЗ „Валентина”
	Ямбол	ОДЗ „Свобода”
	Ямбол	ОДЗ „Щастливо детство”
	Ямбол	ЦДГ „Слънце”
	Ямбол	ЦДГ „Червената шапчица”
	Ямбол	НУ „Проф. П. Нойков”
	Ямбол	ОУ „П.Р.Славейков”
	Ямбол	ОУ „Д. Дебелянов”
	Ямбол	ОУ „Д-р П. Берон”
	Ямбол	ОУ „Й. Йовков”
	Ямбол	ОУ „Н. Петрини”
	Ямбол	ОУ „Любен Каравелов”
	Ямбол	ОУ „Христо Смирненски”
	Ямбол	СОУ „Св. Климент Охридски”
	Ямбол	СУ „Пиер дьо Кубертен”
	Ямбол	ПГХТТ
	Ямбол	ПГЛПЕХТ

Специални училища, в които се обучават ученици със СОП:

Община	Населено място	Училище
Ямбол	Елхово	ПУИ „Н.Й.Вапцаров”
	Стралджа	СПИ

Информация за осигурената подкрепяща среда в детски градини и училища.

В училищата и детските градини, в които се обучават деца и ученици със СОП, се осигурява подкрепяща среда, съгласно разпоредбите на чл. 7 от ППЗНП и чл. 7 от Наредба № 1/2009 г. за обучението и възпитанието на деца и ученици със СОП и/или с хронични заболявания: със заповед на директорите са определени екипи за подпомагане на обучението и възпитанието на децата и учениците; осигурени са ресурсни кабинети за работа на ресурсните учители, които се ползват и от специалистите – логопед, психолог и рехабилитатор на слуха и говора; работи се за създаване на условия за провеждане на диагностична, консултативна и рехабилитационна дейност; осигуряват се учебни помагала, дидактически материали и специализиран софтуер за работа с децата и учениците с увреждания. За ученици, които не усвояват ДОИ за учебно съдържание по учебни предмети, са изготвени индивидуални образователни програми.

Съгласно изискванията на Наредба № 6 / 2003 г. за **изграждане на достъпна среда** в урбанизираните територии, осигурена достъпна архитектурна среда към момента има в **5** детски градини, **4** основни училища, **2** средни общообразователни училища, **2** професионални гимназии, **1** специално училище и **1** обслужващо звено.

В детски градини

1. ЦДГ „Биляна” – гр. Ямбол – стълбищна платформа
2. ЦДГ „Пламъче” – гр. Ямбол - подходна рампа при входа
3. ЦДГ „Червената шапчица” – гр. Ямбол – подходна рампа и санитарно-хигиенно помещение
4. ЦДГ „Мати Рубенова” – гр. Стралджа - подходна рампа и ръкохватки
5. ЦДГ „Роза” – с. Роза - при входа има възможност за достъп в сградата. Изградено санитарно-хигиенно помещение

Във връзка с: хх-9102 / 0019 от 6.4.2015 г. 16:37:2719

В основни и средни общообразователни училища

1. ОУ „П.Р.Славейков” – гр. Ямбол - подходна рампа при входа и санитарен възел на първи етаж за деца с двигателни увреждания
2. ОУ „Н.Петрини” – гр. Ямбол - подходна рампа при входа и 2 санитарни възела за деца с увреждания на първи етаж
3. ОУ „Д-р Петър Берон” – гр. Ямбол - подходна рампа при входа и санитарен възел на първи етаж за деца с увреждания. Осигурен е и достъп до столовата, която е разположена на приземния етаж
4. СОУ „Св. Климент Охридски” – гр. Ямбол - и при двата входа има възможност за достъп в сградата
5. ОУ „Христо Смирненски” – гр. Ямбол – подходна рампа при входа
6. СОУ”П.К.Яворов” гр. Стралджа – създаден специален вход с подходна рампа за достъп в сградата

В професионални гимназии

1. ПГЛПЕХТ – гр. Ямбол – подходна рампа при входа и санитарен възел на първи етаж.
2. ПГХТТ – гр. Ямбол – подходна рампа при входа.

В специални училища

1. ПУИ – гр. Елхово – подемна платформа на стълбището на входа, изградена по проект „Достъпна архитектурна среда”

В обслужващи звена

1. РЦПНОВДУСОП – гр. Ямбол - подходна рампа и санитарен възел за деца с увреждания

За интегрираните деца и ученици със СОП е осигурено **ресурсно подпомагане** в обучението от специалисти, както следва:

- специалисти от РЦПНОВДУСОП – гр. Ямбол – 21 ресурсни учители, 2 психолози, 3 логопеди, 1 рехабилитатор на слуха и говора, които подпомагат 227 деца/ученици в 6 детски градини и 20 общообразователни училища;

- психолого-педагогическа подкрепа от 1 логопед на половин щат е осигурена за 20 деца в 1 детска градина;

- в определените три пилотни училища по проект BG051PO001-4.1.07-0001 „Включващо обучение“, дейност 2 „Осигуряване на условия и подкрепа за преход от интегрирано към включващо обучение“ /ОУ „Христо Смирненски“ - гр. Ямбол, ОУ „Любен Каравелов“ - гр. Ямбол и ОУ „Св. П. Хилендарски“ - гр. Елхово/ е назначен екип от специалисти – общо 6 ресурсни учители, 3 логопеди и 3 психолози, които подпомагат 50 деца/ученици;

- в 1 пилотна детска градина /ЦДГ „Червената шапчица“ - гр. Ямбол/ по проект BG051PO001-4.1.07-0001 „Включващо обучение“, дейност 1 „Ранно оценяване и превенция на обучителните затруднения при деца от предучилищна възраст“, е назначен екип от специалисти – 1 логопед и 1 психолог, които подпомагат 21 деца от предучилищна възраст с ранни признаци на обучителни трудности;

- в 1 пилотно училище /СОУ „Св. Климент Охридски” – гр. Ямбол/ по проект BG051PO001-4.1.07-0001 „Включващо обучение“, дейност 6 „Осигуряване на подкрепяща среда от психолози, ресурсни учители, логопеди и/или други специалисти за деца и ученици, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация”, е назначен екип от специалисти - 1 психолог, 1 логопед и 1 ресурсен учител, които подпомагат обучението и развитието на 12 ученици, настанени в ЦНСТ и Защитени жилища в гр. Ямбол.

Информация за професионалното обучение на ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания, включително по Наредба № 11 от 28.03.2005 г. за приемане на ученици в държавни и общински училища.

През учебната 2014/2015 г. в 2 професионални гимназии на територията на областта се обучават общо 40 ученици със СОП.

В Професионална гимназия по хранителни технологии и туризъм – гр. Ямбол се обучават 20 ученици със специални образователни потребности, от които 12 ученици в IX клас и 8 ученици в X клас. За учениците е организирано професионално обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация по професия „Работник в заведенията за хранене и развлечения”, специалност „Работник в производството на кулинарни изделия в заведенията за хранене и развлечения”.

В Професионална гимназия по лека промишленост, екология и химични технологии – гр. Ямбол се обучават 20 ученици със специални образователни потребности, от които 11 ученици в IX клас и 9 ученици в X клас. За учениците е организирано обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация по професия „Шивач”, специалност „Шивачество”.

Обучаващите се в професионални гимназии ученици със СОП са завършили VIII клас в Помощно училище или VIII клас в общообразователни училища, но неусвоили държавните образователни изисквания за основно образование по обективни причини. Обучението се осъществява по специални учебни планове, утвърдени от министъра на образованието и науката.

И в двете професионални гимназии има осигурено ресурсно подпомагане в обучението от 2 ресурсни учители, назначени на щат.

Индивидуални образователни програми

В съответствие с разпоредбите на чл. 28, ал. 7 и чл. 111, ал. 8 от ППЗНП и чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредба № 1 / 2009 г. екипите разработват индивидуални образователни програми за децата от детски и учениците със СОП по области на развитие и учебни предмети, по които не усвояват ДОИ за учебно съдържание по обективни причини. Програмите са съгласно изискванията на чл. 35 и зададената в приложение № 2 на наредбата рамка. Разработени са в определения в план-графика срок и са утвърдени от директора на училището. При разработването са спазени следните основни принципи: за индивидуален подход при планиране на дейностите; комплексно въздействие; системност, поетапност и вариативност на планираните дейности. Всички родители са запознати с индивидуалните програми, по които се обучават децата, което е удостоверено с подписа им. Към индивидуалните програми са приложени разработени тематични планове по учебните предмети, по които децата и учениците не усвояват ДОИ за учебно съдържание, с определени цели и задачи.

Оценяването на постиженията по учебни предмети, по които учениците се обучават по индивидуална програма, се извършва в съответствие с чл. 37 от Наредба № 1/2009 г. за обучението на деца и ученици със СОП и/или с хронични заболявания. В съответствие с чл. 33, ал. 6 от наредбата се разработват критерии и скали за оценка на резултатите от обучението. Оценката е с качествен показател и в дневника на класа се изписва като количествена оценка със звездичка.

По учебни предмети от учебния план за съответния клас, по които учениците усвояват ДОИ за учебно съдържание, се оценяват в съответствие с разпоредбите на Наредба № 3/2003 г. за системата за оценяване.

Учебни програми по специални учебни предмети за деца и ученици с увреден слух и увредено зрение

Учебните програми по специални учебни предмети за деца и ученици със слухови и зрителни увреждания са утвърдени от министъра на образованието и науката. За 2014 г. в детски градини и училища не са ползвани такива програми.

Информация за извънкласните и извънучилищните дейности, в които са включени деца и ученици със специални образователни потребности и / или с хронични заболявания.

Екипите за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със СОП във всички училища и детски градини, съвместно със специалистите на РЦПНОВДУСОП – гр. Ямбол, осигуряват активното им участие в извънкласни и извънучилищни дейности и ги включват в мероприятията на групите и класовете, съобразно възможностите и здравословното им състояние. Част от децата със СОП в училищата са включени в дейности, осъществявани по проект „УСПЕХ”, в дейности по НП „С грижа за всеки ученик”, в дейности по проекти на ЦОИДУЕМ – гр. София и ЦМЕДТ „Амалипе” – гр. Велико Търново, както и общински проекти и програми.

Основни постижения в дейността през 2014 г.

РИО-Ямбол организира, координира, подпомага методически и контролира всички дейности, свързани с обучение и възпитание на деца и ученици със СОП и/или с хронични заболявания в областта.

Постигнати резултати:

- Положителна промяна в обществените нагласи в подкрепа на интегрираното обучение
- Повишава се ангажираността на детските градини и училищата за осигуряване на подкрепяща среда и за осигуряване на най – добрия интерес на деца и ученици с увреждания
- Засилва се процеса на ранно интегриране на деца с увреждания в общообразователна среда
- Увеличава се обхвата на нуждаещите се от ресурсно подпомагане деца
- Повишава се информираността, професионалните компетенции и мотивацията за работа на управленските кадри, на учителите в училищата и на специалистите, подпомагащи обучението и възпитанието на деца и ученици със СОП
- Осъществява се взаимодействие и партньорство между РИО, училища и детски градини и институции с отношение към образованието, както и с родители на деца със СОП
- Осигурява се професионално обучение за ученици със СОП след осми клас и се търсят възможности за осигуряване на професионална реализация

Проблеми, съпътстващи осъществяването на дейността:

- Ограничени финансови средства за осигуряване на необходимата подкрепяща среда в училищата и детските градини.
- Недостатъчен брой квалифицирани специалисти за работа с деца и ученици със СОП - ресурсни учители, логопеди, психолози, рехабилитатори на слуха и говора, учители за работа с деца със зрителни увреждания, което води до невъзможност да се осигури адекватно ресурсно подпомагане, съобразено с потребностите на децата и необходимо за компенсиране на дефицитите им.
- Пасивност и незаинтересованост от страна на голяма част от родителите или завишени изисквания и очаквания по отношение на обучението и възможностите за професионална реализация на децата им.

- Остава нерешен проблемът за обгрижване на деца и ученици със СОП с невъзможност за самостоятелно функциониране по обективни причини, /с двигателни увреждания, с умствена изостаналост, с хиперкинетичност, с аутизъм и др./, по време на престоя им в детската градина/училището.

II. УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И ЛИЦА С УВРЕЖДАНИЯ

Център за социална рехабилитация и интеграция

Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ) е комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване. Потребители на услугата са: деца и лица с увреждания в семейна среда (физически, умствени и множествени). Дейности на услугата: медицинска рехабилитация; социална рехабилитация; консултиране – правно, здравно, социално, психологическо; програми за социални умения за самостоятелен живот; посредничество пред различни институции; дейности в домашна среда: консултации и посредничество, медицинска рехабилитация, обучение на близките за ежедневна рехабилитация, кризисна интервенция.

Очаквани резултати: подобряване достъп до образование в общо образователни училища на деца с увреждания; подобряване на достъп до адекватна здравна грижа; придобиване на умения и навици за самостоятелен живот; осигуряване на достъпна архитектурна среда, особено в изолираните малки населени места; осигуряване на възможности за професионална квалификация и реализация; осигуряване на подкрепяща среда за семейството и близките на децата и лицата с увреждания; подобрена интеграция в общността на деца и лица с увреждания; предоставяне на услуги за възстановяване и рехабилитация.

1. Център за социална рехабилитация и интеграция град Ямбол

Центърът за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ предоставя социални услуги на деца, както и на деца и лица с увреждания. **Капацитетът на Центъра е 41 места.** Дейността на ЦСРИ е насочена към:

- гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания
- преодоляване на социалната изолация чрез различни терапии, целящи социално включване на хора с увреждания в общността
- придобиване на нови знания, формиране на умения и навици за по-добро справяне в ежедневието
- оказване на подкрепа на хората с увреждания, както и на техните близки и семейство.

Услугите в ЦСРИ Ямбол се предоставят както на място в центъра, така и на домашен адрес, в зависимост от потребността и здравословното състояние на потребителя. Услугите могат да се предоставят както краткосрочно, така и дългосрочно.

През 2014 г. ЦСРИ предоставя следните услуги:

1. Социални услуги: консултации за правата, привилегиите и предимствата на хората с увреждания и техните близки; провеждане на информационни срещи и предоставяне на информация за дейността на ЦСРИ на заинтересовани лица и институции; съдействие на хора с увреждания при комуникациите им с държавни, общински, нестопански и други организации и др.

2. Психологически услуги: индивидуални консултации с психолог; превенция на депресивни състояния, девиантно поведение и др. психични нарушения; терапевтични методи и тренинги и др.

3. Трудотерапия и обучения: учебно консултиране, функционална трудотерапия, занимателна трудотерапия, компютърна грамотност и др.

4. Медицинска рехабилитация и физиотерапия: физикална медицина и рехабилитация на деца и възрастни с хронични заболявания / увреждания - възстановяване или подобряване на засегнатите двигателни функции, чрез ФТК; физическа култура за повишаване на двигателната активност на деца и възрастни.

През изминалата година, специалистите от ЦСРИ са извършвали услугите медицинска рехабилитация и психологическа подкрепа и по домашни адреси на потребители. Дейностите, извършвани в ЦСРИ още включват: групова работа с потребители и семейства; организиране на изложба с изделия на потребителите, изработени в часовете по трудотерапия; организиране на пътуване до близки дестинации; групови мероприятия с потребителите на останалите услуги в Комплекса за социални услуги за деца и възрастни; участие в различни празници през годината.

Забележка: Към настоящия момент Центърът за обществена подкрепа в Ямбол, Дневният център за деца с увреждания, Центърът за социална рехабилитация и интеграция и Центърът за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания са обединени и функционират в създадения през 2012 г. Комплекс за социални услуги за деца и възрастни в Ямбол, като самостоятелно действащи форми на социални услуги в общността и такива от резидентен тип.

2. Център за социална рехабилитация и интеграция за деца „Света Марина” – Елхово

Доставчик на услугата е Община Елхово. Финансирането на ЦСРИ ”Света Марина”- гр. Елхово е държавно делегирана дейност за 35 потребители. През 2013 г. ползвачи услугата са 38 лица - 27 момчета и 11 момичета. **През 2014 г. ползвачи услугата са 45 лица - 29 момчета и 16 момичета.** ЦСРИ „Св. Марина” през 2014 г. работи с деца - потребители на социалната услуга над капацитета.

Центърът за социална рехабилитация и интеграция ”Света Марина”- гр. Елхово предоставя комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно обучение, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване. Осигурява включваща, приемаща и стимулираща развитието среда, при отчитане на рисковите за развитието на човека фактори. Предлага специализирано оборудване и обзавеждане, в зависимост от конкретните потребности на лицата. В ЦСРИ ”Света Марина” са създадени оптимални условия за корекционно-компесаторна и интеграционна работа с потребителите на услугите и се оказва подкрепа на лицата и техните семейства.

3. Център за социална рехабилитация и интеграция в град Стралджа

ЦСРИ е делегирана държавна дейност, функционира от 2006 година.

През 2014 година капацитетът на центърът е 35 места. В него работи мултидисциплинарен екип, който включва следните специалисти: управител, рехабилитатори – 2 бр., логопед-педагог, трудотерапевт – на пълно работно време, социален работник на 4 часов работен ден, психолог и лекар-физиотерапевт – почасово и обслужващ персонал - организатор СУ, сътрудник социални дейности, оперативен счетоводител на 4 часов работен ден и прислужник.

Центърът предлага почасово разнообразни консултативни, терапевтични и рехабилитационни дейности. Консултативните дейности са насочени, както към кандидат - потребителите и потребителите на социални услуги, така и към техните близки. Терапевтичните дейности имат за цел да развият нарушени или липсващи социални умения, да коригират нарушения в развитието. Рехабилитационните програми са насочени към възстановяване и социална интеграция. Дейностите по медицинска рехабилитация се провеждат след задължителна консултация и назначение от лекаря – физиотерапевт.

Социалните услуги, които ЦСРИ предоставя и през 2014 година, индивидуално или групово са: медицинска рехабилитация - физиотерапия и лечебна

физкултура, логопедична терапия, психологична подкрепа и консултиране и занимателна трудотерапия за деца. Освен в сградата на Центъра някои услуги се предоставят и мобилно, с цел по-голяма гъвкавост на социалната услуга към потребностите на целевите групи. Такава е логопедичната терапия на деца в ЦДГ на град Стралджа, която се утвърди като добра практика през годините. Ежегодно в началото на учебната година логопедът провежда обследване на целеви групи - пет и шест годишните деца в детските градини за откриване на нови логопедични случаи. Логопедичните занимания се провеждат в детските градини два пъти седмично, след подадено заявление от страна на родителите и направление от отдел Закрила на детето. В домашна среда – мобилно се предоставя и услугата двигателна рехабилитация на лица с неврологични, костно-мускулни и други заболявания, които представляват обективна пречка за ползване на услугата в ЦСРИ.

Освен рехабилитационните и терапевтични дейности Центърът планира мероприятия за Културния си календар – за отбелязване на различни традиционни, календарни и религиозни празници.

През 2014 г. социални услуги в ЦСРИ са ползвали повече от 100 души, като от тях 56 са възрастни, а 44 – деца. Средномесечната заетост на социалната услуга през 2014 година е 37 потребители, при капацитет на ЦСРИ – 35 лица. Възрастните ползватели на услугата ползват предимно краткосрочни социални услуги, а дългосрочните ползватели са деца. Благодарение на усилията на екипа за привличане на деца, нуждаещи се от подкрепа в развитието, беше постигната целогодишна заетост на капацитета на ЦСРИ и тенденция най-вече от последните месеци на 2014 г. за работа и над определения капацитет.

В изпълнение на Наредбата за критериите и стандартите при предоставяне на социални услуги за деца, на персонала работещ с тях се осигурява супервизия и се дава възможност за участия в обучения и семинари за повишаване на квалификацията им.

ЦСРИ работи в тясно взаимодействие с отделите *Закрила на детето* и *Хора с увреждания и социални услуги* към Дирекция Социално подпомагане – Ямбол. Регулярно се организират срещи и с родителите на децата - потребители на социални услуги, с цел запознаване с резултатите от рехабилитационната работа.

През 2014 г. ЦСРИ обогати материалната си база: бяха закупени мебели и дидактични материали за кабинет логопед-педагог, което го направи по-функционален и уютен. През месец ноември са закупени два уреда за механомасаж: един за традиционен шиасу масаж и втория и за интензивно-проникващ масаж. Те ще допринесат за по-голяма ефективност на дейностите по медицинска рехабилитация на потребителите.

През годината за издръжка на центъра са изразходени 109 347 лв., от тях за ФРЗ и осигуровки 83 422 лв. и 25 925 лв. за издръжка.

4. Център за социална рехабилитация и интеграция в град Болярово

Услугата е разкрита през 2007 г. **Капацитет 25 места.** Към 31.12.2014 г. капацитетът на центъра е запълнен. Доставчик на услугата е Община Болярово. Финансирането на ЦСРИ гр. Болярово е държавно делегирана дейност. Ползватели на услугата са 25 възрастни хора с различни увреждания от гр. Болярово. В ЦСРИ се предоставят краткосрочни и дългосрочни социални услуги. За нуждите на потребителите на услугата е изградена зала за физиотерапия, оборудвана с шест апарата и специалист за извършване на тази дейност. Екипът на ЦСРИ се състои от 7 щатни бройки и включва: управител – 1 бр., социални работници – 2 бр., трудотерапевт – 1 бр., рехабилитатор – 1 бр., касиер-домакин – 1бр., санитар-1бр. За ползваната социална услуга се заплаща такса, съгласно Тарифа за таксите за социалните услуги, финансирани от републиканския бюджет.

Във връзка с: хх-9102 / 0019 от 6.4.2015 г. 16:37:2726

5. Център за социална рехабилитация и интеграция с. Калчево, община Тунджа

Услугата е създадена в началото на 2011 г. по Проект „Дневен център за пълнолетни лица 18 + - алтернатива за преодоляване на социалната изолация в малките населени места” по Схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG 051PO001-5.2.06, “Социални услуги за социално включване” и Договор за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” № BG051PO001 -5.2.06-0257.

От 01.03.2012 г., след приключване на проекта е трансформирана в ЦСРИ, с капацитет 25 потребителя, като делегирана от държавата дейност. През 2014 г. потребителите са 41. Персоналът включва 6.5 щатни длъжност.

Социалните услуги предоставяни в ЦСРИ с. Калчево са: социална интеграция; двигателна рехабилитация; медицински услуги; съдействие по набавяне на медикаменти; психологическа рехабилитация; трудотерапия; занимания по интереси; организиране на свободното време, отпих и развлечение; организиране на кулинарни изложби и др.; излети сред природата и опознавателни екскурзии. Те са насочени към деца и лица с увреждания. С потребителите се работи по индивидуални програми, съобразени с нуждите и специфичните им особености. При необходимост услугите се предоставят чрез домашни посещения. В резултат на комплексните услуги, които ползват потребителите се наблюдава подобрение, както във физически така и в емоционален план.

ЦСРИ с.Калчево поддържа добри отношения, гостува и участва в съвместни инициативи с други социални институции на територията на община Тунджа, като ДСХ – Болярско, Дневен център за стари хора в с.Генерал Инзово и др..

През 2014 г. Центърът за социална рехабилитация и интеграция в с. Калчево е със запазен капацитет от 25 места.

6. Дневен център за възрастни лица с увреждания – село Веселиново, община Тунджа

Нова услуга, разкрита през 2014 година

От 1.02.2014 г. в община „Тунджа” със Заповед РД 01-102/27.01.2014 г. на Изпълнителния директор на АСП е разкрита социална услуга „Дневен център за възрастни хора с увреждания” в с. Веселиново, с капацитет 20 места.

Община „Тунджа” стартира конкурсна процедура за възлагане управлението на социалната услуга, съгласно чл.18а, ал. 3 от Закона за социално подпомагане, чл.37, чл. 38, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане на външен доставчик.

След провеждане на конкурсната процедура е сключен договор с кандидата, класиран на първо място – СНЦ „Каритас”, да управлява и предоставя комплекса от услуги в общността.

Към настоящия момент от социални дневни услуги се ползват **20 пълнолетни лица с увреждания**, живеещи на територията на община „Тунджа” и община Ямбол.

Потребителите се транспортират със специализиран транспорт от „врата – до врата”, което значително облекчава семействата на ползвателите. Осигуряват се социални, трудотерапевтични, медицински, рехабилитационни услуги според индивидуалните потребности и възможности на потребителите, както и културно-образователни мероприятия.

7. Дом за възрастни хора с умствена изостаналост с. Малко Шарково, община Болярово

Капацитетът е 85 места. Към 31.12.2013 г. потребителите на дома са 84 жени. **Заетите места към 31.12.2014 г. са 83 бр.** Потребителите на този вид услуга са лица с умствена изостаналост в различни степени, за които са изчерпани всички възможности за живеене в семейна среда. Настанени в седем блока, като всеки блок има по три или четири спални помещения, баня и тоалетни. Разполагат с голяма занималня и просторна столова. Четири от блоковете разполагат с дневна стая за занимания. В кухнята на дома всеки ден се приготвя топла и разнообразна храна. Отоплението в дома е с локално парно на дърва и въглища. За всеки блок има по три санитарки, които се грижат и подпомагат настанените жени в поддържане на личната хигиена, хигиената в блока и пространството между блоковете. Осигурено е 24 часово медицинско обслужване за нуждите на потребителите. В залите за трудотерапия се водят занимания с около 50 най-тежко увредени жени, с които се работи по програма, разработена съвместно с експерти от Сдружение за подпомагане на домове за хора с увреждания в чужбина – гр. Кьолн, Германия. Черпейки опит от добрите европейски практики, ръководството на дома се стреми да въведе на практика най-доброто в обгрижването, обслужването и социализацията на настанените жени в дома. Основните дейности в дома са съобразени с изпълнение на стандартите и критериите за предоставяне на социални услуги (регламентирани в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане). Персоналът се подпомага от представители от различни НПО в своята работа. За ползваната социална услуга в дома за възрастни с умствена изостаналост се заплаща такса в размер 80 на сто от дохода на лицата или такса в размер на действителните месечни разходи, съгласно разпоредбите на Тарифа за таксите за социалните услуги, финансирани от републиканския бюджет. Финансирането на Дома за възрастни с умствена изостаналост е чрез делегиран държавен бюджет с възможност за дофинансиране от общинския бюджет и дарения.

8. Защитено жилище за жени с умствена изостаналост с. Малко Шарково, община Болярово

Капацитетът е 8 жени, като към 31.12.2014 г. е запълнен. Потребителите на този вид услуга са пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост, прекарвали част от живота си в специализираната институция на ДВУИ с. Малко Шарково, но имащи реален шанс за социална интеграция. В защитеното жилище са създадени условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на потребителите. Осигурен е пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната. Персоналът е 4 членен, работи за създаване на трайни и социални битови навици и умения у потребителите, като предпоставки за водене на пълноценен и независим живот. За ползваната социална услуга в Защитеното жилище се заплаща такса в размер 50 на сто от дохода на лицата или такса в размер на действителните месечни разходи, съгласно Тарифа за таксите за социалните услуги, финансирани от републиканския бюджет. Финансирането на „Защитено жилище” е чрез делегиран държавен бюджет с възможност за дофинансиране от общинския бюджет и дарения.

9. Защитено жилище за жени с умствена изостаналост гр. Болярово

Капацитет 8 жени, като към 31.12.2014 г. е запълнен. Създадени са условия на хората със специални потребности да живеят в реална градска среда. Потребителите на този вид услуга са пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост, прекарвали част от живота си в специализираната институция на ДВУИ с. Малко

Шарково, но имащи реален шанс за социална интеграция. В защитеното жилище са създадени условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на потребителите. Осигурен е пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната. Персоналът се състои от 5 членен екип, който работи за създаване на трайни и социални битови навици и умения у потребителите, като предпоставки за водене на пълноценен и независим живот. За ползваната социална услуга се заплаща такса в размер 50 на сто от дохода на лицата или такса в размер на действителните месечни разходи, съгласно Тарифа за таксите за социалните услуги, финансирани от републиканския бюджет. Финансирането на „Защитено жилище” е чрез делегиран държавен бюджет с възможност за дофинансиране от общинския бюджет и дарения.

Потребителите на тези две услуги (т.8 и т.9) са изведени от специализираната институция на ДВУИ с. Малко Шарково.

10. Защитено жилище (за жени с умствена изостаналост) гр. Елхово

Държавна дейност, финансирана от републиканския бюджет и делегирана за управление на община Елхово. Като социална услуга е вид услуга в общността – резидентен тип. Целевата група са **шест жени** с умствена изостаналост, прекарвали по-голямата част от живота си в специализирани институции. Към момента са заети всички места. За настанените потребители се грижат професионалисти, които с ежедневната си работа имат за цел да осъществяват дейности за постигане на социално включване и възстановяване на изгубените социални умения и навици, да осигурят пълноценен и самостоятелен живот в подходяща среда, близка до семейната, с възможност за подкрепа и изява.

Крайната цел на екипа на Защитено жилище е да бъдат подпомогнати жените да формират умения за относително самостоятелен и пълноценен начин на живот; ефективно вграждане в социалната среда; изграждане на подкрепяща мрежа от приятели и партньори; трудова реализация на хората с ментални увреждания, съобразно индивидуалните им възможности.

11. Дом за възрастни с умствена изостаналост с. Маленово, община Стралджа

Домът е специализирана институция, в която се доставят комплекс от социални услуги, след изчерпване на възможностите за извършване на такива в общността осигуряващи: постоянна грижа; рехабилитация; терапия; медицинска и стоматологична грижи; групов и индивидуална работа; функционална и занимателна трудотерапия; специална педагогика; организиране на свободно време.

За оптимизиране условията на живот, е заложено за периода 2010/2015 г. капацитетът да се намаля ежегодно с една бройка. Така **капацитетът** на дома за 2012 г е 62, а за 2013 г. е 61 потребители. **Капацитетът на дома за 2014 г. е 60 души.** От тях 52 жени и 8 мъже. С диагноза „Шизофрения” са 12 потребители, които не отговарят на профила на социалната институция. Преместването им в друго социално заведение е в компетенциите на Дирекция „Социално подпомагане” – Ямбол. Стартирала е процедура за преместването им.

В дома работят 32 специалисти и обслужващ персонал. От които 28 са заети. Незаети – 4 /логопед, специален педагог, сестра, санитарка/. Спазено е съотношението специалисти към общ персонал 40:60. С висше образование са 3 специалисти, 4 са специалистите с полувисше образование, 21 са със средно /с квалификация/ 1 без образование.

Потребителите в дома се хранят, съгласно разработено седмично меню, почасов режим на хранене за закуска, обяд и вечеря. За подготовката на храната се ползва Сборник-рецепти за заведенията за обществено хранене издание 2003 година.

Храноден за 2014 година - 3,18 лв.

Бюджетът за 2014 г. е 427 528 лв. От тях за ФРЗ 239 060 лв. и издръжка 188 488 лв.

Капиталовите разходи са в размер на 15 300 лв. и са изразходени за видеонаблюдение и фотоволтаични батерии за топла вода.

През 2014 година са извършени текущи ремонти на улици, на покрива, вентилацията в кухнята и сградната канализация.

Закупено е следното оборудване и обзавеждане - 500 л. бидон за вода на хидрофора, хидрофор, подмяна врати на шкафове и плотове в кухня, преграда в ЗЖП - по изискване на пожарна, дивани за фойета на втори етаж, легла за спални на потребителите – 10 бр.

През 2014 година в дома се реализира проект "Шанс за работа - професия Болногледач" на стойност 40 000 лв. Продължителността на проекта е 3 месеца, с устойчивост също 3 месеца. Участниците в проекта са 10 жени на възраст над 50 години – безработни. Завършилите курса, полагат изпит и получават Свидетелство за болногледач. Трима от тях работиха три месеца в дома, което е 30% от участниците в обучението.

12. Социална услуга „Личен асистент” по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси

Лицата с увреждания получават грижа и чрез услугата „Личен асистент”, с която се цели подобряване грижите към тях, повишаване качеството им на живот и намаляване на риска от зависимост от институционален тип грижа. По **Проект „Подкрепа за достоен живот”** по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013г.”, през 2011 г. са включени всички общини от област Ямбол, като партньори на Агенцията за социално подпомагане.

➤ община Ямбол:

Социалната услуга „Личен асистент” в Община Ямбол се реализира по Проект „Подкрепа за достоен живот”, Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG 051PO001-5.2.09 „Алтернативи” чрез Агенция за социално подпомагане. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Проектът стартира на 08.11.2010 г., а предоставянето на дейността – на 10.01.2011 г. Предоставянето на социалната услуга „Личен асистент” като времетраене, беше удължавана няколкократно, последно до 24.04.2015 г.

Към 31.12.2013 г. социалната услуга „Личен асистент” в Ямбол ползват 73 потребители, като за тях се грижат 64 лични асистенти. Личните асистенти работят почасово на 4, 6 или 8-часов работен ден.

От общия брой потребители:

-15- са деца от 4 до 18 години, които се обгрижват от свои близки;

-22- са самотноживеещи хора, за които се грижат „външни” за семейството лица.

Към 31.12.2014 г. социалната услуга „Личен асистент” ползват **76 потребители**, като за тях се грижат 67 лични асистенти. Личните асистенти работят почасово на 4,6 или 8-часов работен ден.

Община Ямбол усвоява на 100% определените месечно 8880 часа бюджет. Допълнително, над тази квота, има сключени договори за усвояване на часове, които са реализирани в процеса на работата като икономии. Периодично на освободените часове

се включват нови потребители и нови лични асистенти от Списъка на класираните и чакащи кандидати.

Осигурено е качествено предоставяне на услугата „Личен асистент” с оглед пълно и гъвкаво задоволяване на потребностите на потребителите, съгласно целите на Проекта. Услугата се предоставя съгласно Методиката за предоставяне на социалната услуга в общността „Личен асистент”, утвърдена от Изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане и методическите указания, разработени от екипа за управление на Конкретния бенефициент. Екипът за организация и управление на Проекта е в постоянен контакт с потребители и лични асистенти, което дава положителен резултат и удовлетвореност на всички участници.

➤ **община Тунджа:**

Към 01.01.2014 г. по проект „Подкрепа за достоен живот” , реализиран в партньорство с Агенция за социално подпомагане, услугата „Личен асистент” предоставят 39 безработни лица за **49 потребители**. Личните асистенти работят почасово на 2, 3, 4, 6 и 8 часов работен ден, в зависимост от потребностите на потребителите.

От общия брой 49 потребители, 8 са деца на възраст от 5-18 год. възраст.

За периода община „ Тунджа” усвоява всички 3600 часа, разчетени по проекта, като периодично на освободените часове, се насочват нови потребители и нови лични асистенти.

От началото на проекта са преминали 73 лични асистента, които са полагали почасови грижи в семейна среда за 91 потребители.

➤ **община Елхово:**

Реализирането на социалната услуга стартира от 08.11.2010 г. след сключено споразумение за партньорство на Община Елхово. На територията на община Елхово тази услуга се предоставя вече 4 години.

Услугата се извършва от 38 лични асистента за **43 потребители**. Срокът на изпълнение бе удължен до 31.12.2014 година при същите условия на проекта. При осигуряване на допълнително финансиране срокът на проекта се удължава.

➤ **община Стралджа:**

През 2013 г. ползватели на услугата са 31 потребители с 30 асистенти от Стралджа, Лозенец, Иречеково , Войника и Зимница.

През 2014 г. ползватели на услугата са 48 потребители с 41 асистенти от Стралджа, Лозенец, Иречеково, Войника, Александрово, Поляна, Джинот, Чарда, Атолово и Зимница.

➤ **община Болярово:**

През месец януари 2011 година стартира социалната услуга Личен асистент по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси по проект „Подкрепа за достоен живот”. Продължителността на проекта е 51 месеца до 31.01.2015 г, а на социалната услуга 48 месеца до 31.12.2014 г. Включването на лицата с трайни увреждания в проекта се реализира на три етапа. В първия, втория и третия етап от реализирането на проекта са включени 30 лица с трайни увреждания, които не са в състояние да се самообслужват. Лицата са обслужвани от 30 лични асистента. Реализацията на този проект осигури работа на 30 безработни лица, ангажирани като „Личен асистент”, преминали обучителен курс.

Към 31.12.2014 г. услугата ползват 12 лица, които се обгрижват от 12 лични асистенти. Към 31.12.2013 г. услугата са ползвали 10 лица с трайни увреждания, които са били обгрижвани от 10 лични асистенти.

13 . Социална услуга *Личен асистент* по Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“

В НП „Асистенти на хора с увреждания“, дейност „Личен асистент“ са назначени лица от областта, с което е осигурена заетост на пълно работно време на безработните лица, полагащи постоянни грижи за хора с увреждания. Повишават се доходите на семейството и се създават условия за по-голяма независимост на хората с увреждания и интеграцията им в обществото. Осигурена е заетост на безработни лица, които преди включване в програмата не са били обект на социално подпомагане, но възможността за това е била реална.

Национална програма “Асистенти на хора с увреждания” създава по- голяма независимост на хората с трайни увреждания и улеснява социалната им интеграция в обществото. Анализът на резултатите показва, че ефективността и качествено обслужване са от съществено значение за подобряване положението на хората с увреждания. Програмата се възприема с одобрение от общини, където не се предоставят алтернативни форми на социални услуги и грижата в семейна среда е от особено значение за нуждаещите се от тях лица. Същевременно се осигурява заетост на безработни лица, което спомага за подобряване на социално – икономическия им статус.

2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
109	113	109	110	72

Тази услуга е от особено значение за хората с увреждания, които разчитат единствено на своите близки. По този начин имат възможност да останат в своята домашна среда. Програмата оказва съществено влияние и върху намаляване броя на настанените в специализирани институции.

➤ Община Тунджа

Към 01.01.2014 г. по Националната програма ”Асистенти на хората с увреждания”, чрез Дирекция “Социално подпомагане” е осигурена заетост на 10 безработни лица, които полагат грижи за близки с над 90 на сто трайно намалена работоспособност с право на чужда помощ или обгрижващи деца с над 50 на сто трайно намалена възможност за социална адаптация с право на чужда помощ.

Наетите за лични асистенти лица, полагат грижи за своите близки в домашна среда и задоволят потребностите им, съобразно изготвения индивидуален план.

➤ Община Елхово

За 2014 г. в рамките на Националната програма ”Асистенти на хората с увреждания”, чрез Дирекция “Социално подпомагане” е осигурена заетост на общо 14 безработни лица, които полагат грижи за свои близки с над 90 на сто трайно намалена работоспособност с право на чужда помощ, обгрижващи деца и внуци с над 50 на сто трайно намалена възможност за социална адаптация с право на чужда помощ.

През 2014 година Личните асистенти са обслужили **14 лица - 5 деца и 9 възрастни.**

➤ Община Стралджа

По Национална програма ”Асистенти за хора с увреждания” чрез дирекция Социално подпомагане в началото на 2014 г. услугата се предоставя на 3 потребители, а в края на годината потребителят е само един.

➤ **Община Болярово**

По Националната програма "Асистенти на хората с увреждания", чрез Дирекция "Социално подпомагане" е осигурена заетост на 1 безработно лице. Потребителите на социалната услуга „Личен асистент“ са лица с 100 % трайно намалена възможност за социална адаптация с право на чужда помощ, нуждаещи се от постоянна грижа. Едно лице е обгрижвано от своите близки. Близките на потребителите определени за лични асистенти, се грижат за тях в дома им и задоволяват ежедневните им потребности.

14. „Помощ в дома“

Процедурата цели да създаде устойчив модел за осигуряване на достоен живот и предоставяне на услуги в домашна среда за хора, които са в частична или пълна невъзможност за самообслужване и са в риск от социална изолация.

Община Ямбол

През 2014 г. Община Ямбол е бенефициент по проект BG051PO001-5.1.04-0192-S0001 „Грижа и подкрепа у дома” в изпълнение на сключен Договор за безвъзмездна финансова помощ с Агенция за социално подпомагане. Проектът се осъществяваше с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз по схема за безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.1.04 „Помощ в дома”. Стойността на проекта е 243 946.29 лв.

Продължителността на проекта е 16 месеца, като за 12 месеца - от 01.05.2013 г. до 30.04.2014 г. се предоставяха реално социалните услуги.

Обща цел на проекта е да се създаде устойчив модел за осигуряване достоен живот и предоставяне на услуги в домашна среда на хора, които са в пълна или частична невъзможност за самообслужване и са в риск от социална изолация.

По проекта са обслужени общо **134 потребители**. Това са предимно самотно живеещи стари хора, възрастни хора с увреждания, както и 8 деца, които поради ограничена възможност или невъзможност за самостоятелно организиране на бита в домашни условия са се нуждаели от помощ. На всички тях, според индивидуалните им потребности са предоставяни подкрепящи дейности, а именно :

- Дейностите за лична помощ - помощ за поддържане на лична хигиена, помощ при хранене, помощ при вземане на лекарства, предписани от лекар.
- Комунално - битовите дейности - пазаруване, поддържане на хигиената в жилищните помещения, обитавани от ползвателите, приготвяне на храна, извършване на административни услуги и плащания, извършване и/или съдействие за дребни битови ремонти .
- Дейностите за социална подкрепа - помощ в общуването и осъществяване на социални контакти; придружаване до образователни институции; придружаване при посещение на театър, кино, изложби, концерти и др.; заявления и подаването им до съответните институции; придружаване до здравни заведения и др.

Като персонал в **Звеното за услуги в домашна среда** бяха наети на трудов договор безработни лица, в т.ч. един сътрудник социални дейности, **21 социални асистенти и 20 домашни санитарни**.

От м. октомври 2014 г. до 31.12.2014 г. във връзка с устойчивостта на проекта и поетите ангажименти на община Ямбол спрямо управляващия орган, бяха назначени 2 /двама/ домашни санитарни, а от 01.01.2015 г. са назначени 4 /четири/ домашни санитарни.

Община Елхово

Община Елхово и през 2014 г. работи по Проект „ Помощ в дома за достоен живот”, по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, чрез договарящ орган Агенция за социално подпомагане, по Приоритетна ос 5 „ Социално включване и насърчаване на социалната икономика”.

На 31.03.2014 г. приключи Проекта, чрез който 25 безработни лица обслужваха **80 потребителя.**

Община Болярово

Център за услуги в домашна среда – Болярово

Проект "ВЗАИМОПОМОЩ В ОБЩНОСТТА" се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз на стойност 231847,57 лева.

През 2013 година по проекта към община Болярово е разкрит Център за услуги в домашна среда, който предлага три типа почасови услуги. Центърът включва следните дейности: Дейности за лична помощ, в това число и дейности с медико-социална насоченост; Дейности за социална подкрепа и социално включване; Комунално-битови дейности. По този начин **80 потребители – 2 деца и 78 лица с трайни увреждания и възрастни хора с ограничения и невъзможност за самообслужване** получават необходимите почасови грижи и помощ в домашна среда. Услугите се предоставят по местоживееене (по настоящ адрес) за 12 месеца в 11 населени места на община Болярово от 26 лица /лични асистенти, социални асистенти и домашни помощници/ преминали обучителен курс.

Община Тунджа

Проект „Звено за услуги в семейна среда – модел на социално включване в малките населени места по схема „ Помощ в дома” по ОП РЧР

От месец януари 2013 г. в община „Тунджа” започна реализацията на дейностите по проект: „Звено за услуги в домашна среда – модел на социално включване в малките населени места”.

Проектът е одобрен по Схема за безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.1.04 „Помощ в дома” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. на стойност 217 089.93 лв. и се реализира в продължение на 18 месеца, през 12 от които се предоставят реално социалните услуги.

Целта на проекта е създаване на „Звено за услуги в домашна среда” към Домашен социален патронаж „Тунджа”, чрез което да се предоставят подкрепящи дейности насочени към:

- лица, в това число и деца с трайни увреждания и
- възрастни хора с ограничения или невъзможност за самостоятелно организиране на бита в домашни условия;

Наети са 32 безработни лица като социални сътрудници и домашни санитарии, които предоставят три типа дейности по домовете на потребителите:

- дейности за лична помощ;
- дейности за социална подкрепа;
- комунално битови дейности

До 30.06.2014 г. се осигури адекватна подкрепяща грижа за **85 потребители** в обичайната домашна среда, според индивидуалните им потребности.

Община Стралджа:

Проект „Звена към ДСП в община Стралджа” – по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", Схема BG051PO001 – 5.1.04 "ПОМОЩ В ДОМА" - стартира през 2013 г. с продължителност 16 месеца. Приключи на 30.04.2014 г. Стойност на проекта - 187 886.20 лв.

Комплексът от почасови социални услуги предоставени в семейна среда по проекта включваше следните дейности :

- Дейности за лична помощ, в това число и дейности с медико социална насоченост;

- Дейности за социална подкрепа и социално включване;
- Комунално – битови дейности.

Потребители на тези услуги са хора с увреждания и самотно живеещи възрастни хора от град Стралджа и селата в община Стралджа - Лозенец, Воденичане, Иречеково, Зимница, Чарда, Джинот, Маленово, Войника, Александрово, Тамарино, Първенец, Каменец и Поляна.

Доставчици на социалната услуга са безработни лица, в трудоспособна възраст, които не са придобили право на пенсия.

В резултат на проекта са предоставени социални услуги **на 117 лица** с реални потребности, като е предотвратено настаняването им в специализирани институции. Придобити са професионални умения и повишена мотивацията на 52 доставчици на почасови социални услуги при реализиране на пазара на труда.

III. УСЛУГИ ЗА ВЪЗРАСТНИ ЛИЦА

1. Домашен социален патронаж

Услугата е предназначена за лица, навършили пенсионна възраст и се финансира от общинския бюджет.

➤ **община Ямбол:**

Домашен социален патронаж е общинска дейност, която в община Ямбол съществува от 1968 г. Домашен социален патронаж от 2003 г. е част от социалните услуги - местна дейност, на територията на общината.

Домашен социален патронаж като услуга се помещава в сградата на Дом за стари хора, а храната се приготвя в кухнята майка - на ДСХ и ДСП. Целевите групи, които ползват услугите на Домашен социален патронаж са следните:

- лица над 65 годишна възраст с постоянен или настоящ адрес в гр. Ямбол;
- лица с увреждания – с определен процент намалена работоспособност или трайно изгубена работоспособност, определена от ТЕЛК/НЕЛК;
- ветераните от войните;
- военноинвалидите и военнопострадалите.

Капацитет на услугата е 210 места, като за 2014 г. обхванатите ежемесечно потребителите са средно 197 лица. Основните дейности в Домашен социален патронаж са съобразени с изпълнение на стандартите и критериите за предоставяне на социални услуги /Регламентирани в Правилника за прилагане Закона за социалното подпомагане/ и са насочени към стари хора и лица с увреждания, живеещи на територията на община Ямбол. Социалната услуга включва:

1. доставяне на храна – обяд и вечеря - шест дни в седмицата – в петък се доставя и за събота;
2. поддръжка на лична хигиена и хигиена в жилищните помещения, обитавани от потребители на социални услуги /по преценка на социален работник/;
3. съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при инвалидност или тежко заболяване;
4. закупуване на хранителни продукти и вещи от първа необходимост, заплащане на такси, данъци, електрическа и топлинна енергия, телефон и др. със средства на обслужваното лице;
5. консултация с личен лекар и съдействие за изготвяне на необходимите документи за явяване на ТЕЛК;
6. административни и правни консултации по проблеми, свързани със социално подпомагане и социални услуги и други.

Разширяване дейността на Домашен социален патронаж

През 2013 г. беше създадено Звено за услуги в домашна среда към Домашен социален патронаж. Това стана възможно, след като през 2012 г. Община Ямбол кандидатства и защити Проект „Грижа и подкрепа в дома”, схема за безвъзмездна финансова помощ „Помощ в дома”. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Като персонал в Звеното за социални услуги до 30.04.2014 г. са наети 42 безработни лица – 20 социални асистенти, 21 домашни санитарни и сътрудник „Социални дейности”.

От м. октомври 2014 г. до 31.12.2014 г. във връзка с устойчивостта на проекта и поетите ангажименти на община Ямбол спрямо управляващия орган, са назначени 2

/двама/ домашни санитарни, а от 01.01.2015 г. са назначени 4 /четири/ домашни санитарни.

С работата по този проект в Община Ямбол се създадоха условия за приемственост на обслужването на лица, ползващи услугите „Социален асистент“, „Домашен помощник“ и „Личен асистент“. Този нов модел ще стане и основа за бъдещо планирано развитие на общински социални услуги.

➤ **община Болярово:**

Социалната услуга Домашен социален патронаж е местна бюджетна дейност финансирана със средства от общински бюджет.

Капацитетът е **180 потребители** (същият е капацитетът и през 2013 г.). Ползвателите на този вид услуга са възрастни и самотно живеещи стари хора, деца и лица с различни увреждания, които са предимно с ниски доходи. Услугата се предоставя в гр. Болярово и селата Ружица, Г. Крушево, Ст. Караджово, Дъбово, Попово, Златиница, Мамарчево, М. Шарково, Воден и Странджа. Таксите за социалните услуги, финансирани от общинския бюджет, се заплащат по Закона за местните данъци и такси /ЗМДТ/ в размер на 1,50 лв. за ден за едно лице, което включва - доставка на топла храна за обяд – супа и основно ястие.

➤ **община Елхово:**

Социалната услуга „Домашен социален патронаж“ е местна дейност и предоставя грижи и подпомага възрастни хора и лица с увреждания, насочена е към доставяне на храна, поддържане на хигиената в жилището; поддържане на личната хигиена; извършване на битови услуги - закупуване на хранителни продукти, заплащане на топлинна енергия, електроенергия; предоставяне на административни услуги; придружаване за излизане на разходки, културни мероприятия, придружаване до лечебно заведение и други.

Домашен социален патронаж обслужва лица над 65 годишна възраст; възрастни хора и деца с различни по степен и вид увреждания и съществува от 1991 година. Домашен социален патронаж е социална услуга, финансирана изцяло от община Елхово.

С решение 358/31/3 на Общински съвет Елхово по Протокол №31/13.02.2014 г. е прието да бъде **повишен капацитетът на услугата от 100 на 120 патронирани** като:

- Утвърди допълнителна щатна бройка към местната дейност Домашен социален патронаж във връзка с увеличаване капацитетът на дейността, считано от 01.03.2014 г.

- Утвърди за срок от една година допълнителни 2 щатни бройки към създаденото звено за услуги в домашна среда съгласно решение №102/8/2 по Протокол №8/23.05.2012г. към местната дейност Домашен социален патронаж във връзка с приключване на проект „Помощ в дома за достоен живот“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ на длъжност Социален асистент, считано от 1 юни 2014 г.

За 120 патронирани се грижат 9 длъжностни лица: домакин-касиер, инструктор хранене, готвач, помощник готвач, кухненски работница, шофьор и санитар. Лекотоварен автомобил разнася храна пет дни в седмицата. Домашен социален патронаж обслужва и лица от селата Кирилово и Бояново.

➤ **община Стралджа:**

Домашен социален патронаж е общинска дейност и се финансира от общината. На територията на община Стралджа функционират три патронажа - град Стралджа, с. Войника и с. Каменец. Капацитетът и на трите е за по 50 потребителя. За функционирането им са определени по 4 щатни бройки включващи длъжностите –

домакин, готвач, работник кухня, шофьор и калкулант по 0.75 щат и медицинска сестра на 0.25.

Услугата *Домашен социален патронаж* предоставя комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете свързани с: доставка на храна и медицинско обслужване. Ползвателите на услугата през 2013 година са 130 (през 2012 са 115). **Ползвателите на услугата през 2014 година са** както следва:

- ДСП гр.Стралджа - 109 бр. потребители от Стралджа, Зимница, Воденичане, Чарда, Джинот, Лозенец, Атолово и Палаузово; **средно месечно** – 44лица ;
- ДСП с. Войника - 74 бр. от селата Войника, Недялско, Тамарино, Първенец и Люлин ; **средно месечно** – 47лица ;
- ДСП с. Каменец – 41 бр.от селата Каменец, Саранско и Поляна; **средно месечно** – 14лица.

Налага се кметовете от близките населени места, които обслужва ДСП с. Каменец, да активизират своята дейност за осигуряване на потребители за запазването му.

Ползвателите на тази услуга подават комплект от документи до кмета на общината. Въз основа на тях се изготвя доклад - предложение за ползване на услугата и заповед за настаняване, след което кметът на общината сключва договор за извършване на комплекса от посочените от потребителя услуги. Ползвателите на ДСП заплащат месечна такса в размер от 30 до 50 лева, в която такса влизат храната, разхода за подготовка и транспортните разходи за доставката ѝ. По-високи са таксите за селата извън центъра на патронажите, поради по-високите транспортни разходи и по-малкия брой патронирани.

През 2014 година за издръжка на ДСП от общината са изразходени 139 931лв.

- **община Тунджа:**

- **Домашен социален патронаж:**

- Домашен социален патронаж **с. Болярско, с капацитет 90 места**, който предоставя услуги в 5 населени места – Болярско, Бояджик, Безмер, Гълъбинци и с. Златаре.
- Домашен социален патронаж **„Тунджа”**, които реализира дейността си на територията на селата Миладиновци, Меден кладенец , Савино и Межда с капацитет до **100 потребители**. Храната се осигурява на принципа на кетъринг.
- **Общинско социално предприятие за обществено хранене „Домашен социален патронаж” с. Победа**, което след приключване на проект,по схема „Нови възможности” на ОП РЧР 2007-2013 г., от 09.07.2013 г. е общинска дейност. **Капацитета му е 100 места** и предоставя социални услуги за жителите на 11 населени места от състава на община „Тунджа” – Победа, Челник, Асеново, Каравелово, Робово, Сламино, Козарево, Стара река, Търнава, Могила и Чарган. В рамките на устойчивостта на проекта, Общинското социално предприятие осигурява „защитена заетост” на 6 лица от уязвими социални групи. Запазен е и социалния елемент при заплащане на услугите, като лицата с доход до минималната социална пенсия не заплащат такса.

Общо за дейност „Домашен социален патронаж” от бюджета на Община „ Тунджа” за 2014 год. са отделени над 195 000 лв.

2. Обществени трапезарии

➤ община Ямбол:

В изпълнение на сключен договор между Министерство на труда и социалната политика, Фонд „Социална закрила” и Община Ямбол, от 2009 г. до настоящия момент в общината се реализира социалната услуга „Обществена трапезария”.

През 2014 г. услугата са ползвали **81 бенефициенти**.

От началото на 2014 г. /договор № РД01/647 от 27.12.2013 г./ до 30.04.2014 г. и от 01.10. 2014 г. до 31.12.2014 г. /договор Рег. № РД04-322/23.09.2014 г / Община Ямбол в качеството си на изпълнител, всеки работен ден в месеца предоставя храна за обяд – супа, основно ястие, хляб на 81 бенефициенти Със заповед на кмета е определена комисия с постоянен характер за определяне на бенефициентите, ползващи услугата „Обществена трапезария”. Съдействие при осъществяване на проекта оказва Дирекция „Социално подпомагане” Ямбол, която извършва и ежемесечен мониторинг върху изпълнението на дейностите. Екипът по управление на проекта при Община Ямбол води стриктно финансово - отчетната документация, която се поддържа и съхранява от доставчика, както и тази която се представя пред Звеното за управление на дейностите /ЗУД/ в МТСП.

➤ община Елхово:

Социална услуга в общността за **35 бенефициента** за периода 02.01.2014 г. - 30.04.2014 г. в размер на 6888 лв. и от 01.10.2014 г. до 31.12.2014 г. в размер на 5071,50 лв. Ползват: супа, основно ядене и хляб. Целева група: лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, лица с доказани липса на доходи, самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии. Доставчик на услугата е община Елхово. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Фонд „Социална закрила” при МТСП. При осигуряване на допълнително финансиране срокът на проекта се удължава.

➤ община Болярово:

Фонд „Социална закрила” към Министерство на труда и социалната политика за шеста поредна година финансира продължението на проект „Обществена трапезария” като отпуска средства за храна на **40 потребители** от община Болярово в продължение на 145 дни за периода 01.01.2014 г. до 30.04.2014 г. и от 01.10.2014 г. до 31.12.2014 г. Размерът на финансирането на услугата за 2014 г. възлиза на 13 668 лв., което включва: - храна за обяд – супа, основно ястие, хляб – 2,00 лв. и транспортни разходи 10% от стойността на храната за едно лице за един ден – 0,35 лв. Разкриването на Обществена трапезария в община Болярово е значим проект за всички жители на общината и най-вече за хората, ползващи тази услуга – лица и семейства на месечно подпомагане по чл. 9 от ППЗСП; лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии. Дейността по проекта през 2014 г. е насочена към най-нуждаещите се жители на общината, а именно в гр. Болярово и селата Попово, Воден, Мамарчево, Голямо Крушево, Ружица. Като партньор по проекта, ЕТ „Странджа – СИС- Радка Стойкова”- Болярово има ангажимент да доставя хляб на потребителите за реализирането на проекта.

С реализирането на проекта *Обществена трапезария* са подкрепени нуждаещите се хора с осигуряване на храна. Подобрили се условията им на живот и се създава устойчива практика за грижа на хората в неравностойно положение от община Болярово. При осигуряване на допълнително финансиране срокът на проекта се удължава.

➤ **община Тунджа:**

На територията на община Тунджа се реализира Общинска обществена трапезария с капацитет до 200 места. Двуконечно обедно меню се предоставя за жителите на 19 населени места.

През 2014 г. продължи реализацията на проект „Обществени трапезарии”, финансиран от Фонд „Социална закрила” на МТСП.

Община „Тунджа” е бенефициент по този проект от 2009 год. Чрез него са обхванати първоначално 100, а от 2012 г. - 90 потребители от целевите групи в шест населени места, които получават безплатна храна. През 2013 г. потребители са жителите на с. Дражево, с. Хаджидимитрово, с. Ханово, с.Окоп , с. Крумово и с. Генерал Инзово.

От 2009 г. социалната услуга по програма „Обществена трапезария” се реализира и чрез публично частно партньорство с ЕТ „Емил Иванов” – лицензиран доставчик на социалната услуга. Капацитетът през 2013 г. е 108 лица и семейства от целевите групи в населените места: Веселиново, Завой, Тенево, Маломир, Драма, Дряново, Коневец и Кабиле.

От 2013 г. Фонд „Социална закрила” отвори втори етап за прием на проектни предложения. Две неправителствени организации – Местна инициативна група – Тунджа и Общински младежки съвет „Тунджа”, притежаващи лиценз за социална услуга „Обществена трапезария” внасят проекти за финансиране.

След одобряване, от 01.07.2013 г. капацитетът на социалната услуга „Обществена трапезария” за територията на община „Тунджа” се увеличава със 160 потребители и се разширява териториалния обхват за още 10 населени места – Скалица, Генерал Тошево, Голям Манастир, Овчи кладенец, Ботево, Роза, Видинци, Калчево, Симеоново и Кукорево.

През 2014 г. продължи предоставяне на безплатна храна в общо 24 населени места на територията на община „Тунджа” по 4 проекта, финансирани чрез Фонд” Социална закрила”, като по този начин се осигури обхват на всичките 44 населени места от състава на общината, в които се предоставя готова храна **на над 700 лица и семейства.**

3. Дневен център за стари хора с. Генерал Инзово, община Тунджа

Услугата е разкрита през 2008 г. по Програма „ФАР 2005 - Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи“, Фаза 2, а от м. юни 2009 г. е делегирана от държавата дейност.

Дневният център за стари хора с. Генерал Инзово е разположен в общинска сграда, преустроена и адаптирана според нуждите на лицата, ползващи социалната услуга. Разполага с обособени пространства за работата на социалния работник, всекидневна, трапезария, медицински кабинет, кухненско помещение - разливочна, санитарни помещения. Социалната услуга осигурява материални условия, гарантиращи достъпност, функционалност и безопасност. Дворното пространство е залесено. Цветната градина служи за трудотерапия на потребителите. Оборудването е съобразено с нуждите на специалистите и потребителите.

Център за стари хора е комплекс от социални услуги в общността, в близка до семейството среда, които създават условия за цялостно обслужване на потребителите през деня, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните и рехабилитационни потребности, както и на потребностите от организация на свободното време, лични контакти, социални умения и възможности за пълноценен живот в обществото. Дневният център за стари хора работи във взаимодействие с различни институции и други услуги: общинска администрация, БЧК (получаване на

хуманитарни помощи - лекарства и хранителни продукти), училищни власти, дневни центрове и домове за възрастни хора от областта и страната, читалища, клубове на пенсионера, младежки неправителствени организации.

През 2014 г. в Дневен център за стари хора в с. Генерал Инзово капацитетът е 30 места и са изразходвани средства в рамките на единния разходен стандарт .

4. Дневен център за стари хора с. Скалица, община Тунджа

Нова услуга, разкрита през 2014 година

В края на 2013 г. община „Тунджа” финансира реконструкцията на две помещения в центъра на с. Скалица за разкриване на ДЦСХ.

След отправено предложение до Агенцията за социално подпомагане от **01.04.2014 г.** е разкрит нов Дневен център за стари хора в с. Скалица с капацитет 30 места като делегирана от държавата дейност. Средствата за издръжка са разчетени по Единен разходен стандарт за 2014 г.

5. Дом стари хора „Христо Ботев” в с. Болярско, община Тунджа

Разкрит е през 2008 г. Разположен е в двуетажна сграда на преустроено училище, с пристройка за социална кухня. За достъпност е изградена естакада на централния вход за хора със затруднения и асансьор между двата етажа. Сградата се намира в центъра на с. Болярско, в непосредствена близост до кметство, читалище, библиотека, параклис, магазини. Поддържано е дворното пространство. Обзавеждането в дома е съвременно, помещенията са със собствен санитарен възел, оборудвани са с радиоточка, противопожарна известителна система, сигнална инсталация при спешен случай, телевизор, хладилник. Сградата е собственост на община Тунджа. ДСХ не разполага със собствен транспорт.

Дом за стари хора „Христо Ботев” с. Болярско е с **капацитет 30 места**, изразходени са 182000 лв. като финансирана от държавата дейност в т.ч. с включено дофинансиране от Община „Тунджа”.

6. Дом за стари хора „Свети Архангел Михаил“ гр. Ямбол

Дом стари хора е специализирана институция, която предоставя комплекс от социални услуги на лица, навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно Кодекса за социално осигуряване, включително и онези от тях, които имат процент намалена трудоспособност, установен с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК. Сградният фонд отговаря на критериите и стандартите за материална база, сградата е построена за нуждите на СИ, въведена е в експлоатация през 1989 година. През годините се санира поетапно, направена е хидроизолация.

Основните дейности в Дома за стари хора са съобразени с изпълнение на стандартите и критериите за предоставяне на социални услуги /Регламентирани в Правилника за прилагане Закона за социалното подпомагане/ и са насочени към подпомагане и разширяване възможностите на настанените в дома лица да водят самостоятелен начин на живот. В ДСХ са създадени всички необходими условия за задоволяване ежедневните потребности на настанените лица. Спазват се стандартите и критериите за хранене; за здравни грижи; за санитарно - хигиенното състояние; за образователни услуги и информация; за организация на свободното време и лични контакти. Дворното пространство е облагородено и приспособено за нуждите на потребителите. Изградени са всички необходими приспособления и съоръжения (рампи, асансьори, указателни табели) съобразени с потребностите на потребителите за максимална автономия и възможност за пълноценно използване на материалната база.

Капацитетът на дома е 202 места, в т.ч. и създаденото отделение за лежачо болни лица с 49 места. Домът е винаги с пълен капацитет и във всеки един момент има

между 180 и 200 кандидат - потребители желаещи да постъпят и изчакващи настаняване.

7. Дом за стари хора с. Чернозем, община Елхово

Разкрит е през август 1999 г. Специализираната институция е държавно делегирана дейност. Обслужва лица, навършили пенсионна възраст за прослужено време и старост. В Дома се настаняват лица в пенсионна възраст, за които са изчерпани всички възможности за самостоятелен начин на живот в общността.

Капацитетът на дома е 16 възрастни. Домът е разположен в двуетажна сграда в село Чернозем. Създадени са добри условия за живот на настанените потребители на социални услуги. За домуващите се грижи следният екип: медицинска сестра, кухненски работник, две санитарки, огняр, двама пазачи невъоръжена охрана.

8. Дом за стари хора с. Воден, община Болярово

Услугата е разкрита през месец декември 2009 година. Капацитет 30 места. Заетите места към 31.12.2014 г. са 29 бр. Потребителите на този вид услуга са лица, навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно Кодекса за социално осигуряване, включително и на онези от тях, които имат процент намалена трудоспособност, установен с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК. Екипът на Дома за стари хора се състои от 13 щатни бройки. Основните дейности в дома са съобразени с изпълнение на стандартите и критериите за предоставяне на социални услуги (регламентирани в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане) и са насочени към подпомагане и разширяване възможностите на настанените лица да водят самостоятелен начин на живот. За ползваната социална услуга в Дома за стари хора се заплаща такса в размер 70 на сто от дохода на лицата или такса в размер на действителните месечни разходи, съгласно разпоредбите на Тарифа за таксите за социалните услуги, финансирани от републиканския бюджет. Финансирането на Дома за стари хора е чрез делегиран държавен бюджет с възможност за дофинансиране от общинския бюджет и дарения.

9. Защитено жилище за възрастни гр. Болярово

Защитеното жилище е разположено в двуетажна сграда на бивша детска градина, в която през 2008 г. е извършен основен ремонт по Проект "Красива България". **Капацитет 11 възрастни** и самотни хора, живеещи на територията на общината. Към 31.12.2014 г. капацитетът на заведението е запълнен. Потребителите на този вид услуга водят независим начин на живот, подпомагани от професионалисти - като се прилага индивидуален подход съобразен с конкретните потребности на всяко настанено лице. Екипът на защитеното жилище се състои от 6,5 щатни бройки. За ползваната социална услуга се заплаща такса в размер 50 на сто от дохода на лицата или такса в размер на действителните месечни разходи, съгласно Тарифа за таксите за социалните услуги, финансирани от републиканския бюджет. Финансирането на „Защитено жилище” е чрез делегиран държавен бюджет с възможност за дофинансиране от общинския бюджет и дарения.

Клубове на пенсионера и на хората с увреждания

На територията на **Община Елхово** функционират 13 пенсионерски клуба, два от които са в град Елхово и един Клуб на хората с увреждания в Елхово, в които възрастните жители в пенсионна възраст прекарват голяма част от свободното си време

Тези клубове са форма на социална интеграция. В тях се организират социални контакти и възможности за активен живот на пенсионерите и хора с увреждания. В клубовете посетителите получават информирани и консултиране по социални,

здравословни и др. въпроси. Финансират се от община Елхово.

Община Болярово: От местните дейности са разкрити и функционират клубове на пенсионера в девет населени места на общината /Болярово, Мамарчево, Голямо Крушево, Воден, Стефан Караджово, Попово, Шарково, Горска поляна, Крайново/. В тях около 300 пенсионери и самотни стари хора, които нямат здравословни проблеми прекарват голяма част от свободното си време в срещи и занимания според интересите си, поддържат лични и социални контакти. В някои от клубовете са създадени самодейни певчески групи, които активно развиват своята дейност. Като участват във фестивали, събори и инициативи във връзка с осъществяването на Културния календар на Общината. За осъществяването на инициативите си те получават финансова и методическа помощ от ръководството на община Болярово.

В **Ямбол** има 13 клуба на пенсионера. С оглед вида и спецификата на увреждания или дефицит на хората с увреждания, на територията на област Ямбол са създадени съюзни организации (съюз на инвалидите, на слепите, на глухите). Създадени са също и неправителствени организации и сдружение с нестопанска цел „СКИ – Ямбол 99“.

В община **Стралджа** функционират 14 клуба на пенсионера, като 2 от тях са в гр. Стралджа, а другите в селата: Воденичане, Палаузово, Джинот, Зимница, Лозенец, Поляна, Войника, Каменец, Чарда, Маленово, Тамарино и Първенец. В тях са обхванати над 400 лица от третата възраст. Активна дейност развиват клубовете в гр. Стралджа и селата: Воденичане, Палаузово, Джинот, Зимница, Лозенец, Поляна, Войника, Каменец, Чарда. За тях през изминалата година са изразходени 49 757лв., от които 1 248лв. за издръжка и 49 509лв. капиталов разход – за създаване на база за клуба в с. Каменец. **Клуб на хората с увреждания**, в който над 50 души поддържат лични и социални контакти. **Клуб на диабетика** - над 150 диабетно болни хора поддържат лични и социални контакти.

В **община Тунджа**, поради спецификата на населените места, са изградени и действат **37** клуба на пенсионера. В тях хората от третата възраст организират социални контакти и възможности за активен живот. В клубовете посетителите получават информиране и консултиране по социални, здравни и др. въпроси.

IV. СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА – РЕЗИДЕНТЕН ТИП, ЗА ДЕЦА

1. Дом за медико - социални грижи за деца /ДМСГД/

ДМСГД - Ямбол е лечебно заведение, по смисъла на чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения. Към настоящия момент съобразно нормативната уредба и конкретните нужди на региона, броят на леглата е 70, а настанените деца към 31.12.2014 г. са 35.

В ДМСГД - гр. Ямбол се приемат деца от 0 до 3 годишна възраст. Настаняването се извършва с влязло в сила решение на районния съд по реда на чл.28 от Закона за закрила на детето, както и временно настаняване със заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане”, издадена по реда на чл.27 от ЗЗД и спешно настаняване по реда на чл.33 от Правилника за прилагане на ЗЗД. В ДМСГД - гр. Ямбол работят квалифицирани медицински специалисти - лекари, медицински сестри, рехабилитатор, както и педагози, детегледачки и друг персонал. В ДМСГД - Ямбол са обособени задължителните структурни единици съгласно Правилника за устройството и дейността на домовете за медико-социални грижи за деца: медицински, жилищен и административно – стопански блок. Домът има обширен двор, в който са разположени детски площадки, построени по съвременните изисквания за безопасност, кътове за отдих. Осигурен е достъп до и в сградата на хора с увреждания. Домът осигурява на настанените деца удобен транспорт за провеждане на консултативна извънболнична и болнична помощ, както и посещения на куклен театър, сладкарници, детски празници.

През 2014 г. ДМСГД Ямбол активно работи и по Проект „Детство за всички” на ДАЗД в партньорство с АСП и МЗ, който е част от Операция „Да не изоставяме нито едно дете”. По силата на този проект бяха изготвени оценки на децата, които бяха изведени от ДМСГД и настанени в новият вид резидентни услуги – ЦНСТ за деца/младежи с увреждания - общо 7 деца през 2014 г.

2. Дом за деца лишени от родителска грижа /ДДЛРГ/ „Юрий Гагарин“ град Ямбол

ДДЛРГ „Ю. Гагарин” гр. Ямбол е специализирана институция, в която се предлага постоянна и седмична грижа за деца от 7 до 18 години включително или до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст.

През 2009 г. капацитетът на дома е бил 100 места, но на свое заседание Общински съвет Ямбол /тридесет и първо заседание на Общински съвет, проведено на 18 март 2010 г./, взема решение за поэтапно намаляване капацитета на ДДЛРГ, като през **2014 г. е 60 места**. Съгласно Заповед № РД 01-1399 от 04.12.2014 г. на Ивайло Иванов, изпълнителен директор на Агенция за социално подпомагане, считано от 01.01.2015 г. капацитета на ДДЛРГ се намалява на 35 места. Към 31.12.2014 г. настанените деца са 20. Две деца са ползвали социалната услуга „Седмична грижа” до м. февруари 2014 г. За периода м. 12.2013 г. - м. 11.2014 г. средно месечно са били заети 37 места, като от м. март 2014 г. не се предоставя и социалната услуга „Седмична грижа”.

Данните относно капацитета на услугата и изпълнението на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България” и Плана за нейно действие, обусловиха необходимостта от предприемането на мерки с цел реформиране на институцията, които стартираха през м. 12.2014 г. Практиката на национално ниво показва, че важна стъпка в този процес е затваряне входа на институцията, с оглед подготовка за по-нататъшното преустановяване дейността и закриване на Домовете за деца, което според горепосочените стратегически документи, трябва да приключи до 2015 г. Настаняването на деца в институции нарушава техните права, гарантирани от международни конвенции, по които Република България е страна

/Конвенция на ООН за правата на детето, Конвенция на ООН за правата на хора с увреждания/ и води до установяване на дискриминационни модели в образованието и достъпа до качествена грижа и услуги.

Община Ямбол като община, която провежда последователна политика в тази насока е ориентирана към търсене и намирането на алтернатива на децата, отглеждани в специализираните институции, да бъде осигурена качествена грижа и отглеждането в среда, близка до семейната.

През 2014 г. в Годишния план за развитие на социалните услуги в община Ямбол, беше предвидено ДДЛРГ да запази дейността си, с нов момент - организиране на дейности за оценка на потребностите на деца и младежите, настанени в дома, с цел разработване на планове за трансформиране на институциите за деца и разширяване на целевата група по Проект „Детство за всички” на ДАЗД, т.е. включване на децата и младежите от ДДЛРГ във връзка с насочването им към подходящи социални услуги - резидентен тип в изпълнение на проекти по операция BG051PO001-5.2.12 „Да не изоставим нито едно дете”, компонент 2 - „Разкриване на социални услуги в общността” по ОПРЧР.

През 2014 г. 24 деца настанени в ДДЛРГ ползват подкрепящи външни социални услуги в ЦОП „Усмивка” и ЦСРИ гр. Ямбол. Децата от Дома се включват в организираните мероприятия и лагери, посещават концерти, участват в спортни прояви.

3. Преходно жилище /момичета/ Ямбол

Преходно жилище /момчета/ Ямбол

Преходно жилище е социална услуга в общността, регламентирана в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, в която потребителите водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им от специализирана институция.

Целите на социалната услуга „Преходно жилище” са създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на потребителите на социалната услуга; осъществяване на дейности за постигане на социално включване; осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща преходна среда, с възможност за подкрепа и изява.

На територията на ДДЛРГ са изградени и функционират две преходни жилища – за момичета и момчета, всяко от които с капацитет по 4 места. Към 31.12.2014 г. социалната услуга „Преходно жилище” за момчета се е ползвала от две деца, а социалната услуга „Преходно жилище” за момичета е била без потребители. Към настоящия момент, ползвателите на социалната услуга съответно са две момчета и две момичета. Услугите, предоставяни в преходните жилища отговарят на критериите и стандартите, регламентирани в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане - за местоположение и материална база, за хранене, здравни грижи, образователни услуги и информация, организация на свободното време и личните контакти, квалифициран персонал. Услугите се основават на социална работа, при прилагане на индивидуален подход и са съобразени с конкретните потребности на всяко прието лице, с акцент подготовка за самостоятелен живот.

В преходните жилища потребителите на социалната услугата се стимулират да развиват личните си умения и навици, да се чувстват сигурни и готови за предприемане на следваща стъпка към интеграция в общността.

4. Център за настаняване от семеен тип

Центърът за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) е комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица - не повече от 15. Потребителите са деца, за които са изчерпани възможностите на осигуряване на семейна среда и се предполага, че настаняването ще бъде дългосрочно. Дейности на

услугата: предоставяне на подслон и ежедневни грижи; изграждане на умения за самостоятелен живот; осигуряване на здравни и образователни услуги (извън мястото за живеене). Очаквани резултати: намаляване на децата в СИ; осигуряване дългосрочна грижа, близка до семейната среда

- **Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания (ЦНСТДМ) град Ямбол**

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания /ЦНСТДМ/ е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца и младежи, лишени от родителска грижа. В центъра е създадена среда близка до семейната, при която децата и младежите получават необходимата им индивидуализирана грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. Организирането на живота и услугите в него са насочени към създаването на условия и нагласи на потребителите за равнопоставено участие в живота на местната общност.

Капацитетът на ЦНСТДМ е 12 деца, като до м. 02.2012 г. дейностите са се изпълнявали по Проект BG051PO001-5.2.06-0048-C0001 „В МОЯ НОВ ДОМ”, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, а от м. март 2012 г. ЦНСТДМ е държавно делегирана дейност. Основната цел на Центъра в Община Ямбол е да осигури качество на живот, което гарантира пълноценното физическо, емоционално и познавателно развитие и социално включване на настанените деца и младежи, чрез осигуряване на индивидуализирана грижа и подкрепа.

В ЦНСТДМ се задоволяват основните жизнени потребности на децата от храна, подслон, сигурност, развитие и се осигурява: условия за тяхното надграждане, безопасна и сигурна среда за живеене, равнопоставено участие в живота на местната общност, гарантиран достъп до специализирани здравни, социални, образователни и др. услуги. През лятото на 2014 г. на децата от ЦНСТДМ беше осигурена почивка на море.

Центърът е разположен в Комплекс за социални услуги за деца и възрастни, което улеснява достъпа на децата до ползването на външни услуги в общността.

ЦНСТДМ с увреждания - Ямбол, ул. „Ямболска комуна” №70

ЦНСТДМ с увреждания – Ямбол, ул. „Ямболска комуна” №72

ЦНСТДМ с увреждания - Ямбол, ж.к. „Зорница” № 20

Защитено жилище за хора с умствена изостаналост – Ямбол, ул. „Вит” 81

Функциониране на трите Центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания и Защитено жилище за хора с умствена изостаналост

От 2014 г. стартира проект „Интеграция на деца и младежи с увреждания чрез предоставяне на социални услуги от резидентен тип в община Ямбол“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

В рамките на този проект изградените три Центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания и едно Защитено жилище за хора с умствена изостаналост, функционират с пълен капацитет.

Всеки един от Центровете за настаняване от семеен тип е с капацитет 12 места /+ 2 места за спешно настаняване/, а Защитеното жилище е с капацитет 8 места.

През 2014 г. :

- в ЦНСТДМ на ул. „Ямболска Комуна” № 70 са настанени 8 деца и 4 младежи; осиновено е едно от децата;
- в ЦНСТДМ на ул. „Ямболска Комуна” № 72 са настанени 6 деца и 7 младежи;

- в ЦНСТДМ в ж.к. „Зорница” № 20 са настанени 13 деца и 1 младеж;
- в Защитеното жилище на ул.„Вит” № 81 са настанени 8 младежи.

В новите социални заведения се отглеждат общо 46 деца и младежи с увреждания настанени от специализираните институции в страната, като условията отговарят на всички съвременни изисквания, за осигуряване домашен уют и подходяща среда за отглеждане на деца и младежи с увреждания, останали без родителска грижа. В тях се предоставя 24 часова социална услуга, изразяваща се в грижи и подкрепа на децата и младежите и тяхното приобщаване в среда, близка до семейната - развиване на битови навици, навици за лична хигиена, стимулиране на образователния процес, връзки с общността, като се създаде възможност за посещения на дневни центрове според спецификата и нуждите на децата и младежите. Осигуряват се и необходимите медицински прегледи.

- **ЦНСТ “Къща като къщи“ град Елхово**

Капацитетът на Центъра за настаняване от семеен тип е 8 деца, за които се грижат екип от следните служители: социален работник, четирима възпитатели, детегледач, хигиенист.

От **01.03.2012 г.** след успешно приключване на проекта, финансиран по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по схема за безвъзмездна финансова помощ „Социални услуги за социално включване”. Център за настаняване от семеен тип „Къща като къщи” е делигирана държавна дейност.

Това е социална услуга в общността от резидентен тип, която предоставя среда за пълноценно израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване няма възможност за връщане към биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемна грижа.

В центъра се създава среда близка до семейната, при която децата получават необходимата им индивидуализирана грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот. Организирането на живота и услугите в него са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност.

В момента има настанени 4 момичета и 4 момчета.

- **Център за настаняване от семеен тип „Къща за нашите деца” - Елхово**

През **2014 г.** успешно приключи проекта на община Елхово „Подобряване на социалната инфраструктура в община Елхово, чрез изграждане на 1 брой Център за настаняване от семеен тип” финансиран по мярка 321 на ПРСР, чрез който бе построена напълно нова сграда в гр. Елхово. През м. декември 2013 г. бе сключен договор между община Елхово и Агенция за социално подпомагане за изпълнение на по процедура „Да не изоставяме нито едно дете”, Компонент 2 : Разкриване на социални услуги в общността, бюджетна линия BG051PO001- 5.2.12 на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”2007-2013 по Приоритетна ос 5: Социално включване и насърчаване на социалната икономика с Основна област на интервенция 5.2. Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици.

Средствата за изпълнение на дейностите по проекта са в размер на 90676,93 лв. Продължителността на проекта бе 11 месеца : от 01.02.2013 г. - до 31.12.2014г.

Капацитетът на ЦНСТ „Къща за нашите деца” е 12+2 деца и младежи с увреждания. В Центъра бяха настанени 14 деца и младежи с увреждания, смесени по възраст, пол, степен на увреждане и ниво на автономност от 9 специализирани институции.

Към края на 2014 г. социалните услуги, които функционират на територията на област Ямбол, като държавно делегирана дейност са:

7 Специализирани институции, от които:

- Дом за деца, лишени от родителски грижи – 1 бр. в град Ямбол
- Домове за стари хора – 4 броя:
 - с. Воден, община Болярово;
 - с. Болярско, община Тунджа;
 - с. Чернозем, община Елхово;
 - гр. Ямбол
- Домове за възрастни с умствена изостаналост – 2 броя – в с. Малко Шарково, община Болярово и в с. Маленово, община Стралджа

8 Социални услуги в общността – резидентен тип, делегирана от държавата дейност, от които:

- Преходни жилища за деца над 16 г. – 2 броя в Ямбол;
- Центрове за настаняване от семеен тип за деца – 2 броя – един в Елхово и един в Ямбол;
- Защитени жилища – 4 бр., в т.ч. за мъже и жени в пенсионна възраст - 1 бр. и за жени с умствена изостаналост – 3 бр./ гр. Болярово, община Болярово - 2 бр., с. Малко Шарково, община Болярово, гр. Елхово/

9 Социални услуги в общността, делегирана от държавната дейност, от които:

- Дневни центрове – 4 бр., в т.ч. за стари хора – 2 бр. в с. Генерал Инзово и с. Скалица, община Тунджа; Дневен център за хора с увреждания в с. Веселиново и за деца с увреждания – 1 бр. в Ямбол;
- Центрове за социална рехабилитация и интеграция – 5 бр., в т.ч. за възрастни и деца с увреждания – 3 бр., за лица над 18 г. – 1 бр. и за деца от 3 г. до 18 г. – 1 бр. , функционират във всяка община на територията на област Ямбол;
- Центрове за обществена подкрепа – 2 бр. по един в Стралджа и Ямбол

При изпълнението на Годишните планове за развитие на социалните услуги и в изпълнение на общинските стратегии на общините от област Ямбол, се наблюдава следното:

 ОБЩИНА БОЛЯРОВО:

Услуги, планирани в община Болярово и включени в Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011 – 2015), но НЕРАЗКРИТИ към края на 2014 година са:

1. **Защитено жилище капацитет 8 места в село Стефан Караджово.** Целева група Пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост изведени от ДВХУИ с.М.Шарково. Фокус на услугата: създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост в среда, близка до семейната. Услугата е планирана да стартира през периода 2014-2015 г., **има разработен проект, търси се финансиране**
2. **ЗЖХФУ с** капацитет 8 места в село Мамарчево. Целева група: Възрастни лица с невъзможност за самообслужване. Фокус на услугата: Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица. Услугата е планирана да стартира през месец юни 2015 г.
3. **ЦНСТ** за възрастни хора с деменция – 15 потребителя в село Мамарчево. Целева група: Лица с деменция, установена с протокол на ЛКК или с ЕР на ТЕЛК/НЕЛК. Фокус на услугата: Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица. Услугата е планирана да стартира през месец юни 2015 г.

За решаване на социалните въпроси са предвидени средства в общинския бюджет за предоставяне еднократни помощи на граждани от Община Болярово. По предложения на кмета на общината, относно отпускане на еднократна помощ на нуждаещи се граждани от Община Болярово след вземане на решение на ОбС Болярово за 2014 г. са подпомогнати 140 лица със сумата от 15 420 лв., осигурени са средства на ученици от социално слаби семейства за закупуване на дрехи, обувки, учебници и учебни помагала за СОУ „Д-р Петър Берон” гр. Болярово – 1020 лв.- подпомогнати са 51 деца, за ОУ „Стефан Караджа” с.Ст.Караджово - 1280 лв.- подпомогнати са 64 деца.

Брой, вид и капацитет на социалните услуги, които се предлага да бъдат открити, закрити и/или реструктурирани на територията на общината за 2014 г.

1. Промяна вида на социалната услуга от *Защитено жилище* на *Защитено жилище за хора с умствена изостаналост*, делегирана от държавата дейност, намираща се на адрес: с. Малко Шарково, ул. Язовирска №16, считано от 01.01.2015 г. във връзка с приетите с Постановление №170 на Министерски съвет от 26.06.2014 г. изменения и допълнения в чл. 36, ал.2, т. 7, буква «д», бб от ППЗСП.

2. Промяна вида на социалната услуга от *Защитено жилище* на *Защитено жилище за хора с умствена изостаналост*, делегирана от държавата дейност, намираща се на адрес: с. Малко Шарково, ул. Славянска №1, считано от 01.01.2015 г. във връзка с приетите с Постановление №170 на Министерски съвет от 26.06.2014 г. изменения и допълнения в чл. 36, ал.2, т. 7, буква «д», бб от ППЗСП.

3. Промяна вида на социалната услуга от *Защитено жилище* на *Защитено жилище за хора с физически увреждания*, делегирана от държавата дейност, намираща се на адрес: гр. Болярово, ул. Георги Димитров №16, считано от 01.01.2015 г. във

връзка с приетите с Постановление №170 на Министерски съвет от 26.06.2014 г. изменения и допълнения в чл. 36, ал.2, т. 7, буква «д», вв от ППЗСП.

4. Община Болярово изпълни проект, финансиран от **Публичната инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“**, насочен към създаване на условия за разкриване на две нови социални услуги резидентен тип в с. Мамарчево:

- **Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с деменция с капацитет 15 потребителя;**

- **Защитено жилище за хора с физически увреждания с капацитет 8 потребителя.**

Предвижда се до края на м.юни 2015 г. услугите да бъдат открити като държавна делегирана дейност.

ОБЩИНА ЕЛХОВО:

На база изпълнението на общинския годишен план за развитие на социалните услуги за 2014 г. **няма констатирано закъснение или нереализирана услуга** през 2014 година за община Елхово. Ключовите приоритетни направления в Годишния план за развитие на социалните услуги в община Елхово за 2014 г. са определени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи, необходимостта от решаване на критични социални проблеми на жителите на общината и в контекста на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Елхово 2011-2015 г.

Нови социални услуги:

- **Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания „Къща за нашите деца” - Елхово**

През 2014 г. успешно приключи проекта на община Елхово „Подобряване на социалната инфраструктура в община Елхово, чрез изграждане на 1 брой Център за настаняване от семеен тип” финансиран по мярка 321 на ПРСР, чрез който бе построена напълно нова сграда в гр. Елхово. През м. декември 2013 г. бе сключен договор между община Елхово и Агенция за социално подпомагане за изпълнение на по процедура „Да не изоставяме нито едно дете”, Компонент 2 : Разкриване на социални услуги в общността, бюджетна линия BG051PO001- 5.2.12 на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”2007-2013 по Приоритетна ос 5: Социално включване и насърчаване на социалната икономика с Основна област на интервенция 5.2. Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици.

Средствата за изпълнение на дейностите по проекта са в размер на 90676,93 лв. Продължителността на проекта бе 11 месеца : от 01.02.2013 г. - до 31.12.2014г.

Капацитетът на ЦНСТ „Къща за нашите деца” е 12+2 деца и младежи с увреждания. В Центъра бяха настанени 14 деца и младежи с увреждания, смесени по възраст, пол, степен на увреждане и ниво на автономност от 9 специализирани институции.

ОБЩИНА СТРАЛДЖА:

Услуги, планирани в община Стралджа и включени в Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011 – 2015), но НЕРАЗКРИТИ към края на 2014 година:

1. **ЦСРИ за деца** Целева група: Деца с увреждания, семейства на деца с увреждания, деца с психически увреждания. Фокус на услугата: Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, здравни, психологически, трудотерапия; умения за самостоятелност; мобилни услуги от рехабилитатор и психолог.

2. **Защитено жилище в село Зимница** Целева група: Пълнолетни лица с умствена изостаналост. Фокус на услугата: Предоставяне на подслон и ежедневни грижи за пълнолетни лица с умствена изостаналост в среда, близка до семейната.
3. **Комплекс за подкрепа на стари хора** Целева група: Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, във общинските центрове и прилежащите им села; в пенсионна възраст, живеещи в отдалечени населени места в община Стралджа. Фокус на услугата: Предоставяне на модулни пакети от услуги; предоставяне на храна по модулен пакет; поддържане на лична и битова хигиена; извършване на битови услуги; извършване и/или съдействие на дребни ремонти в дома; Съдействие при изготвяне на необходими документи за явяване на ТЕЛК; здравно-медицинска подкрепа и др.
4. **Обществен център за деца и семейства** Деца от 0 до 7 г. и техните семейства Фокус на услугата: Формиране и развитие на родителски умения; Ранна интервенция на уврежданията; Семейно консултиране и подкрепа; Здравна консултация; Интеграция на децата в детските градини и в предучилищните групи; Допълнителна подготовка за започване на училище.

Община Стралджа кандидатства пред Американското посолство за изграждането на „Защитено жилище – за хора с умствена изостаналост”, но същият не е утвърден, съответно и изграден.

Със Заповед РД 01-34 от 09.01.2014 г. капацитетът на ДВХУИ – Маленово, община Стралджа е променен от 61 на 60 места, считано от 01.01.2014 г.

ОБЩИНА ТУНДЖА:

В изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2011 – 2015г., Община „Тунджа” реализира **Социална програма**, която се приема ежегодно от Общински съвет.

Община Тунджа работи много активно в областта на социалните дейности, планира множество социални услуги с цел задоволяване в максимална степен нуждите на населението, обогатява предоставяните социални услуги.

Услуги, планирани в община Тунджа и включени в Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011 – 2015), но НЕРАЗКРИТИ към края на 2014 година:

1. **ЦНСТ за младежи с увреждания.** Фокус на услугата: Резидентна грижа семеен тип - 24 часово обгрижване, предоставяне на подслон и ежедневни грижи; осигуряване на здравни и образователни услуги.
2. **ЦНСТ за младежи с ментални увреждания.** Фокус на услугата: Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; изграждане на умения за самостоятелен живот; осигуряване на здравни и образователни услуги.

Двете ЦНСТ-та не са разкрити поради липса на подходящи източници на финансиране за развитие на услугите.

3. **ЦСРИ за лица с увреждания (физически, умствени и множествени).** Деца с увреждания, отглеждани в семейна среда. При възможност – и седмична грижа. Фокус на услугата: медицинска и социална рехабилитация; консултиране; програми за социални умения за самостоятелен живот; посредничество пред различни институции; дейности в домашна среда; медицинска рехабилитация, обучение на близките за ежедневна рехабилитация.

Услугата не е разкрита поради липса на подходящо помещение и поради липса на финансови средства за развитие на услугата.

4. **Защитено жилище за хора с ментални/психични увреждания.** Фокус на услугата: предоставяне на подслон и ежедневни грижи; изграждане на умения за самостоятелен живот; социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите.
5. **Защитено жилище за хора с деменция или изведени от СИ.**
6. **Защитено жилище за хора с физически увреждания.**
Защитените жилища за лица с физически, ментални и психични увреждания, за лица с деменция не са разкрити поради липса на източници на финансиране за развитие на услугата.
7. **Център за временно настаняване** - Социални услуги насочени към бездомни пълнолетни лица и/или останали в безпомощно състояние.
8. **Комплекс за подкрепа на възрастни лица, лица с увреждания и самотни стари хора в село Калчево.** Целева група: пълнолетни и/или стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, в община Тунджа и съседните села. Фокус на услугата: Комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община (Дневен център за стари хора; Домашен социален патронаж, Клуб на пенсионера, Социална кухня/ обществена кухня, заети по програма „Социални услуги в семейна среда“, Национална програма От социални помощи към осигуряване на заетост и др.) с цел оптимизирането и ефективното им използване при предоставяне на услуги за рискови общности и групи.
9. **Център за развитие на общности за лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали.**
10. **Център за развитие на общности с Кабиле** Целева група: Общностен център за подкрепа на деца и семейства в риск от социално изключване; специализирана работа с деца с намалена възможност за социална адаптация. Фокус на услугата: Осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността- кабинет за ранна интервенция на деца с увреждания, семеен център, кабинети за семейна подкрепа; чрез посредничество за достъп до други услуги; мобилни интегрирани услуги; кабинет за Ранна интервенция на уврежданията.
11. **Семейни центрове за подкрепа за деца и семейства в риск.** Фокус на услугата: Подкрепа за деца от 0-3 год. възраст чрез осигуряване на почасова или дневна грижа; предоставяне на интегрирани мобилни услуги в подкрепа на млади родители и др.
12. **Кабинети за семейна подкрепа /мобилна услуга/.** Подкрепа за развитие на деца и родители в неравностойно положение чрез директна работа в общността; предоставяне на мобилни интегрирани социални, здравни, образователни и консултативни услуги в подкрепа на родителството.
13. **Защитено жилище за самотно живеещи възрастни хора.** Фокус на услугата: Осигуряване на грижа за самотно живеещи стари хора, с цел предотвратяване настаняване в СИ.

Нови социални услуги:

- **ЦОП – с. Тенево**

С реализацията на проект „Насърчаване процесите на социално включване в българското село чрез разкриване на Център за обществена подкрепа в община „Тунджа” в партньорство с НЧ”Просвета-1910” в с. Тенево се разкри Център за обществена подкрепа. Дейността на ЦОП в с. Тенево се финансира със средства на Фонд „Социална закрила” при МТСП и общинския бюджет. Общата стойност на проекта е в размер на 31976.30 лв. Социалната услуга в общността е с капацитет 20

потребители. В рамките на 6 месеца специалисти: педагог, социален работник и психолог оказват подкрепа на деца, родители и семейства в следните области:

- **семеино консултиране и подкрепа** – социални, правни, психо-социални и психологически консултации; подготовка на родителите да се грижат за децата си; на децата да преодоляват проблемите си;
- **превенция на насилието** и подкрепа на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране – социална и психотерапевтична работа с деца, жертви на насилие и техните семейства – **8 случая**
- **ресурсно подпомагане на деца с увреждания** – Услугите в центъра са насочени към психосоциално консултиране и подкрепа за деца с увреждания и техните семейства, психологически, социални, медицински и юридически консултации и интеграция на децата с увреждания. Освен в центъра услугите за децата с увреждания са предоставяни и в дома на детето- **2 случая**
- **превенция на отклоняващото се поведение при децата и работа с деца с отклоняващо се поведение** - консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение и семействата им; извънкласни занимания и дейности; образователни програми за правата и задълженията на гражданите и санкциите при нарушаването им; образователни програми за опасностите и последиците от употребата на наркотици и алкохол, тютюнопушене, трафик на хора, сексуална експлоатация, информиране по въпросите на насилие и пренебрежение и др.- **18 случая**
- **превенция на отпадането от училище** - изграждане на добри работни взаимодействия с педагогическите екипи на основните училища в с. Тенево, с. Дражево и с. Кукорево; организирането на занимания за застрашени от отпадане ученици; организиране на различни превантивни обучителни и занимателни дейности и ангажиране на учителите с тяхното изпълнение – **23 случая**
- **обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция** - подкрепа на децата, за тяхната подготовка за самостоятелен живот, съобразен с възрастта и социална интеграция – обучение в различни умения - **26 случая**

В Центъра за обществена подкрепа са оказани индивидуални консултации на деца и техните родители, осъществена е груповата работа с ползвателите под формата на ателиета : „ Направи сам”, „ Училищна подкрепа”, Информационните технологии в наша помощ”, „ Изкуството ражда красота”, „ Развитие на житейски умения”” Моето слънчево лято” и др. , съобразно интересите и желанията на потребителите.

- **Дневен център за възрастни лица с увреждания – с. Веселиново**

От 1.02.2014 г. в община „Тунджа” със Заповед РД 01-102/27.01.2014 г на Изпълнителния директор на АСП е разкрита социална услуга „Дневен център за възрастни хора с увреждания” в с. Веселиново, с капацитет 20 места.

Община „Тунджа” стартира конкурсна процедура за възлагане управлението на социалната услуга, съгласно чл. 18а, ал. 3 от Закона за социално подпомагане, чл.37, чл. 38, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане на външен доставчик.

След провеждане на конкурсната процедура е сключен договор с кандидата, класиран на първо място – СНЦ ”Каритас”, да управлява и предоставя комплекса от услуги в общността.

Към настоящия момент от социални дневни услуги се ползват **20 пълнолетни лица с увреждания**, живеещи на територията на община „Тунджа” и община Ямбол.

Потребителите се транспортират със специализиран транспорт от „врата – до врата”, което значително облекчава семействата на ползвателите. Осигуряват се социални, трудотерапевтични, медицински, рехабилитационни услуги според

индивидуалните потребности и възможности на потребителите, както и културно-образоваелни мероприятия.

- **Дневен център за стари хора с. Скалица, община Тунджа**

Нова услуга, разкрита през 2014 година

В края на 2013 г. община „Тунджа” финансира реконструкцията на две помещения в центъра на с. Скалица за разкриване на ДЦСХ.

След отправено предложение до Агенцията за социално подпомагане от **01.04.2014 г.** е разкрит нов Дневен център за стари хора в с. Скалица с капацитет 30 места като делегирана от държавата дейност. Средствата за издръжка са разчетени по Единен разходен стандарт за 2014 г.

🚦 ОБЩИНА ЯМБОЛ:

Услуги, планирани в община Ямбол и включени в Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011 – 2015), но НЕРАЗКРИТИ към края на 2014 година:

- 1. ЦНСТ за деца с увреждания настанени в СИ извън общината.** Целева група: Деца с увреждания настанени в СИ, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда. Фокус на услугата: Предоставяне на подслон и ежедневна грижа; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.
- 2. Наблюдавано жилище.** Целева група: Пълнолетни лица в трудоспособна възраст, с възможност да бъдат изведени от СУПЦ от други области; Лица в риск от общността в трудоспособна възраст, които нямат семейства или не получават семейна подкрепа. Фокус на услугата: предоставяне на подслон и ежедневни грижи; осъществяване на дейности за постигане на социално включване; изграждане на умения за самостоятелен живот; предоставяне на професионална помощ в прехода към самостоятелен живот.
- 3. Защитено жилище за хора с деменция настанени в СИ.** Фокус на услугата: Осигуряване на грижа за хора с деменции изведени от СИ в среда близка до семейната.
- 4. Защитено жилище за хора с психични разстройства.**
- 5. Дневен център за възрастни с увреждания.** Фокус на услугата: Осигуряване на услуги, дневна грижа – дневен престой и храна, рехабилитация, медицинско и санитарно обслужване, занимания за организация на личното време, трудотерапевтични дейности, консултиране.
- 6. Звено Майка и бебе** Целева група: Бременни жени и майки в риск да изоставят децата си. Фокус на услугата: Насърчаване на родителска привързаност, подпомагане на младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране за срок от 6 месеца.
- 7. Кризисен център.** Целева група: Лица, пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация. Фокус на услугата: Комплекс от социални услуги, насочени към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневни потребности и правно консултиране или социално – психологическа подкрепа, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция.
- 8. Дневен център за стари хора.** Целева група: Самотно живеещи стари хора с ниски доходи, които могат да се обслужват сами. Фокус на услугата: Здравно, правно и социално консултиране; посредничество с други институции; Осигуряване на храна; Организиране на свободното време и отдих.

Тази услуга е планирана да стартира в Ямбол в рамките на Комплексен център за социални услуги.

Нови социални услуги:

От 2014 г. стартира проект „Интеграция на деца и младежи с увреждания чрез предоставяне на социални услуги от резидентен тип в община Ямбол” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

В рамките на този проект изградените три Центъра за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания и едно Защитено жилище за хора с умствена изостаналост, функционират с пълен капацитет.

Всеки един от Центровете за настаняване от семеен тип е с капацитет 12 места /+ 2 места за спешно настаняване/, а Защитеното жилище е с капацитет 8 места.

През 2014 г. :

- в ЦНСТДМ на ул. „Ямболска Комуна” № 70 са настанени 8 деца и 4 младежи; осиновено е едно от децата;
- в ЦНСТДМ на ул. „Ямболска Комуна” № 72 са настанени 6 деца и 7 младежи;
- в ЦНСТДМ в ж.к. „Зорница” № 20 са настанени 13 деца и 1 младеж;
- в Защитеното жилище на ул.„Вит” № 81 са настанени 8 младежи.

В новите социални заведения се отглеждат общо 46 деца и младежи с увреждания настанени от специализираните институции в страната, като условията отговарят на всички съвременни изисквания, за осигуряване домашен уют и подходяща среда за отглеждане на деца и младежи с увреждания, останали без родителска грижа. В тях се предоставя 24 часова социална услуга, изразяваща се в грижи и подкрепа на децата и младежите и тяхното приобщаване в среда, близка до семейната - развиване на битови навици, навици за лична хигиена, стимулиране на образователния процес, връзки с общността, като се създаде възможност за посещения на дневни центрове според спецификата и нуждите на децата и младежите. Осигуряват се и необходимите медицински прегледи.

Проект за социално включване „Общностен център - Ямбол за интегрирано предоставяне на социални услуги на деца и семейства в риск”

В Общностния център през 2014 г. приключиха доставките на технологично оборудване, обзавеждане на кабинети и специализирано медицинско оборудване по Проекта за социално включване. Обособени са зала за кинезитерапия, логопедичен кабинет, Център за ранна интервенция на уврежданията, здравен кабинет, Зали за индивидуална работа с деца и групова терапия, кабинет на психолога.

Стартирани са всички процедури по подбор на персонал за предоставяне на услугите в Общностен център, някои от които за конкретен вид услуга приключиха

В края на 2012 г. в к-с „Бенковски” беше изграден Общностен център. През м. юни 2013 г. бяха разкрити две детски и една яслена група. Те са позиционирани в Общностният център, но осъществяват дейността си като филиал на обединено детско заведение „Свобода”. Към настоящият момент в групите се обучават общо 79 деца.

През 2015 г. предстои стартиране на услугите в Център за ранна интервенция на уврежданията, Здравен кабинет, Логопедичен кабинет, Зала за кинезитерапия, Зали за индивидуални занимания и групова терапия и др.

Разширяване дейността на Домашен социален патронаж

През 2013 г. е създадено Звено за услуги в домашна среда към Домашен социален патронаж. Това стана възможно, след като през 2012 г. Община Ямбол

кандидатства и защиты Проект „Грижа и подкрепа в дома”, схема за безвъзмездна финансова помощ „Помощ в дома”. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Като персонал в Звеното за социални услуги до 30.04.2014 г. са били наети 42 безработни лица – 20 социални асистенти, 21 домашни санитарни и сътрудник „Социални дейности”. От м. октомври 2014 г. до 31.12.2014 г. във връзка с устойчивостта на проекта и поетите ангажименти на община Ямбол спрямо управляващия орган, бяха назначени 2 /двама/ домашни санитарни, а от 01.01.2015 г. са назначени 4 /четири/ домашни санитарни. С работата по този проект в Община Ямбол се създадоха условия за приемственост на обслужването на лица, ползващи услугите „Социален асистент”, „Домашен помощник” и „Личен асистент”. Този нов модел ще стане и основа за бъдещо планирано развитие на общински социални услуги.

Изводи и препоръки

1. ИЗВОДИ:

Визията и стратегическите цели, определени в Областната стратегия за развитие на социалните услуги на област Ямбол, запазват своята актуалност. Рамката на заложените приоритети съответства на проблемите и нуждите на целевите групи. В общинските стратегии за развитие на социалните услуги са заложени разнообразни социални услуги в общността, съобразени със спецификата на всяка една от общините.

Преходът от институционалната грижа към услуги предоставяни в общността и семейството, продължават да се реализира главно чрез разширяване на кръга от услуги, като дневни центрове, центрове за социална рехабилитация и реинтеграция, центрове за настаняване от семеен тип, защитени жилища.

Развива се моделът за предлагане на услуги в домашна среда/ личен и социален асистент, домашен помощник, приемна грижа, социален патронаж, обществени трапезарии/. Запазва се устойчивата тенденция за професионализиране на приемната грижа и утвърждаването ѝ като алтернативна социална услуга, предоставяща качествена грижа за децата в риск.

Предоставянето на качествени и достъпни услуги за възрастни хора и хора с увреждания се осъществи с изпълнението на редица проекти по ОП РЧР – дейности „Социален асистент”, и „Домашен помощник”. По схема „Помощ в дома” се даде възможност на съществуващите домашни социални патронажи да разширят дейността си, като създадат Звена за услуги в домашна среда.

Реализирани са мерки по осигуряване на достъпна архитектурна среда за хората с увреждания в общините на областта.

Реализират се поетапно стъпките при реализиране на процеса по деинституционализация.

Ограничен е достъпа на хората с увреждания, живущи в малките и отдалечени населени места до подходящи социални услуги.

Продължават да липсват достатъчно услуги в общността и такива от резидентен тип за хора с деменция, психични разстройства, сензорни и физически увреждания;

Общините в област Ямбол положиха усилия и продължиха да търсят възможности да развиват системата от социални услуги. Нереализирането на част от заложените услуги се дължи на недостатъчно добро планиране на възможностите за реализация на заложените услуги, както и на липса на финансови средства.

Необходима е сериозна инвестиция в укрепване капацитета на човешките ресурси за доброто и ефективно изпълнение на заложените дейности.

На база на направеният анализ може да се обобщи, че за наблюдавания период съществува устойчиво междуинституционално сътрудничество при етапите на изпълнение на Областната стратегия за развитие на социални услуги на област Ямбол.

2. ПРЕПОРЪКИ

- Да продължи да се осигурят възможности за обучение, обмяна на опит и добри практики с цел развитие капацитета на екипите, ангажирани с управление на социалните услуги и на доставчиците;
- Да се въведе практика за осъществяване на индивидуална и групова супервизия, като елемент от системата за управление на човешките ресурси и като средство за подобряване качеството на предоставяните услуги;
- Да се осигури периодична оценка на въздействието на услугите от гледна точка на реалния ефект върху потребителите, удовлетворяване на съществуващите нужди, реално „затваряне на входа” към институционалната грижа и въздействието върху общността;
- Да продължи работата по развитие на приемната грижа в област Ямбол;
- Да продължи ефективното използване за финансиране от Структурните фондове на ЕС и усвояване на средства от различни национални и донорски програми в областта на социалните услуги;
- Да се насърчават доброволчески практики и осъществяване на по-тясно взаимодействие с неправителствения сектор в процеса на осигуряване на ефективността и качеството на социалните услуги;
- Важен фактор в развитието на социалните услуги е кадровата осигуреност на действащите заведения за социални услуги. Необходимо е да се провеждат поддържащи обучения на работещите социални работници и придобиване на подходяща квалификация за тези, които се предвижда да постъпят в сектора на работа през следващия период.

Приложения:

Приложение 1: Териториален разрез на социалните услуги в област Ямбол за 2014 година по общини

Приложение 2: Изпълнение на заложените цели, мерки и дейности в Областната стратегия за развитие на социалните услуги 2011 – 2015 в област Ямбол към декември 2014 година